

75 éves az ország legnagyobb létszámú filharmoníája

Színvonalas hangversennyel készülnek az évfordulóra

Gyakorlás közben a zenészek

Fotó: Nagy Tibor

Sajtótájékoztatón ismerte el tegnap a Marosvásárhelyi Állami Filharmonia vezetősége négy olyan személynek az érdemeit, akik az évek során kiemelten hozzájárultak az intézmény fejlődéséhez, hírnevének az öregbítéséhez. A kiválósági oklevelek átadására a filharmonia fennállásának a 75. évfordulója alkalmából kerül sor.

Menyhárt Borbála

A szerdai sajtótájékoztatón a filharmonia menedzsere, György Levente elmondta: az intézmény fennállásának 75. évfordulója alkalmából rendkívüli hangversennyel örvendeztetik meg a marosvásárhelyi komolyzene-kedvelő közönséget, március 13-án 19 órától a Kultúrpalotában Tiberiu Soare neves karmester vezényletével G. Mahler 2. sz., Feltámadás szimfóniáját adják elő. A koncerten Melody Moore és Borsos Edith

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Lakcímre küldik a büntetést

Március első napjaiban Maros megyében is működésbe helyezték az e-Sigur rendszert.

2.

Hetedszer szervezik meg a Febru(t)álist

Március 7-8-án tartja meg a Marosvásárhelyi Magyar Diák-szövetség (MMDSZ) a Febru(t)ális hetedik kiadását, amelynek ideji témája a szanatórium, Febru(t)ális a zárt osztályon.

4.

Nemzetközi borverseny Balavásáron

Múlt héten zajlott Balavásáron a már huszonkilencedik nemzetközi szintű borverseny. Közel félezer (hat országból érkező) bormintát vizsgáltak meg a borbírák.

10.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

Nyereség a bizonytalanságban

Benedek István

Nem túlzás azt állítani, hogy történelemformáló időköt élünk. Körvonalozódik a huszonegyedik század eddigi legnagyobb, hozzánk vészes közelségben zajló háborújának a lezárása. Ebben közvetlen a földgömb két legnagyobb atomhatalma feszült egymásnak, akiknek a nukleáris arzenálja többszörösen is képes lenne elpusztítani az életet a bolygón, és az utóbbi három évben nyíltan ellenséges viszonyban álltak, alig létezett köztük kapcsolattartás. Azáltal, hogy ez a két nagyhatalom ma ismét beszélő viszonyban van egymással, a távolabbi környékünk egy jó nagy fokkal biztonságosabb helyé vált az utóbbi három év állapotaihoz viszonyítva.

A huszadik század hidegháborúja során legalább két dokumentált esetben állt percekre a világ az atomháború kirobbanásától, egyszer a kubai rakétaválság idején, és egyszer a nyolcvanas években. Persze, lehet hogy voltak még hasonló történetek, amikre majd fény derül, de az most mellékes. Ezek is szerepet játszottak sok más mellett abban, hogy a régi világrend két szuperhatalma több megállapodást kötött egymással az atomfegyverzet csökkentéséről, ellenőrzéséről. És a közelmúltban, ahogy az amerikai, főleg demokrata kormányzatok egyre ellenségesebb viszonyba kerültek az oroszokkal, sorra mondták fel ezeket az egyezményeket. Állítólag a kubai rakétaválság óta létezett közvetlen telefonvonal a Fehér Ház és a Kreml között, valódi piros telefonnal, ahol a háttérben zajlottak egyeztetések a két fél között, feszült időkben így igyekeztek elejét venni annak, hogy valamelyik oldal

(Folytatás a 3. oldalon)

MÁRCIUS

6

6:53 9:52
18:15 3:00

A nappal hossza:
11 óra 22 perc

CSÜTÖRTÖK

Ma **LEONÓRA** és **INEZ**,
holnap **TAMÁS** napja

Az év **65.** napja, hátravan **300** nap

naptár

Isten éltesse!

TAMÁS: arámi eredetű szó, a Teomo névből származik, melynek jelentése iker. A görögök vették át Thomasz formában, mivel a görögben voltak ilyen alakú szavak, nyertes és csodálatos jelentéssel.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2025. március 5.

1 €	4,9770 lej
1 \$	4,6544 lej
100 Ft	1,2481 lej
1 g arany	436,1308 lej

IDŐJÁRÁS

Napsütés

Hőmérséklet:
max.: 16 °C
min.: -4 °C

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

M E G Y E I H Í R E K

Marosludason tartják a megyei szavalóversenyt

Március 8-án Marosludason a református egyházközség tanácstermében szervezik meg a harmadik osztályosok megyei szavalóversenyét, amelynek előkészületeiben a helyi iskola alsó tagozatos pedagógusai vesznek részt, több támogató bevonásával. A versenyre azokat a Maros megyei kisiskolásokat várják, akik a körzeti szakaszon továbbjutottak.

Napelemeket szerelnek a hőszigetelt tömbházakra

A Marosvásárhelyen az országos helyreállítási terv (PNRR) keretében újonnan hőszigetelt tömbházakra napelemek telepítenek. A hőszigetelésre beütemezett 15 tömbház közül ötöt rövidesen befejeznek. A napelemek telepítésével a közös helyiségek költségeit kívánják csökkenteni, ami mintegy 300 család villany- és fűtőszámlájának csökkentését jelenti. A hőenergetikai rehabilitációt a Nicolae Bălcescu utca 48., 50-54. szám, a Hadsereg tér 38A és B, a Szabadság utca 103A és B és a Ialomița utca 8A és B tömbházakban végzik el. A munkálatok magukba foglalják a hőszigetelést, az ablakok cseréjét, az erkélyek és teraszok beépítését hőszigetelt ablakokkal, a tetőszerkezetek és a vízelvezető rendszerek javítását, a belső terek felújítását és a járdák javítását.

Autentik Market

Március 8-án, szombaton 9-16 óra között Marosvásárhelyen a Jediti úti Merkúr üzletnél megszervezik az Autentik Market vásárt, amelyen hazai termelők egészséges termékeket kínálnak a vásárlóknak. Ugyanitt kézműves termékek is kaphatók.

GraduateE.ON-képzés egyetemistáknak

A technológia, energia és fenntarthatóság iránt érdeklődő mérnöki, gazdasági, marketing-, üzleti egyetemeken utolsó éves diákjainak, illetve a mesterképzés utolsó éves hallgatóinak az E.ON gázszolgáltató vállalat képzést szervez a GraduateE.ON program keretében. Jelentkezni április 21-ig lehet a www.eon-romania.ro/ro/cariera/graduate-on oldalon. A kiválasztott jelentkezők 24 hónapon át képzésben részesülnek.

Könyvbemutató a Studium Hub kávézójában

A Mentor Könyvek Kiadó gondozásában megjelent, A szabadság éjféli vonata című Frank Tavaszi-emlékiratot mutatják be a Studium Hub kávézójában március 7-én, pénteken 18 órától. A fordítóval, Kaáli Nagy Botonddal Király István, a kiadó vezetője beszélget. A könyv a helyszínen kedvezményesen megvásárolható.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Kamerák rögzítik a szabálysértést

Lakcímre küldik a büntetést

Március első napjaiban Maros megyében is működésbe helyezték az e-Sigur rendszert. A nagy forgalmat lebonyolító útvonalakon elhelyezett, állványokra szerelt radarkészülékek rögzítik a közlekedésben részt vevőket, azaz a megengedett sebességhatárt túllépő vagy egyéb szabálysértést elkövető járműveket.

A sebességmérő kamerákat a közúti forgalom szempontjából kockázatos területeken helyezik el, és a felvételeket elemzik.

A szabálysértőket a törvény szerint szankcionálják, azt követően, hogy azonosították a járművezetőt. A szabálysértési jegyzőkönyvet ezután a járművezető lakcímére küldik, anélkül, hogy a forgalomban megállítanák. Az e-Sigur rendszer jelentős lépés a Maros megyei közutak biztonságának növelése érdekében.

Március 5-én, szerdán egyetlen óra alatt 124 szabálysértést regisztráltak a 13 E60-as országúton Ákosfalván az e-Sigur rendszer segítségével.

A rendőrség közleményében emlékeztet, hogy a sebes-

Fotó: Maros megyei rendőrség

sebégkorlátozás betartása nem opcionális, és minden járművezető felelősége megelőzni a közúti tragédiákat – tájékoztatott a Maros megyei rendőr-felügyelőség sajtóosztálya. (pálosy)

A nők egészségéért

A Procardia szívügye a nők egészsége címmel március 7-én 9-12 óra között nőnap egészségprogramot szervez a Procardia Alapítvány. A szervezők arra szeretnék felhívni a figyelmet, hogy a nők sokszor háttérbe szorítják saját egészségüket a munka, a család és a mindennapi teendők miatt. Az öngondoskodás fontosságát, a tudatosságot szeretnék

kiemelni, hogy a nők szánjanak időt saját egészségükre.

A program részeként táplálkozási tanácsadással, szűrővizsgálati útmutatással és prevenciók tevékenységekkel segítik a nőket az egészségesebb életmód kialakításában. A rendezvényen a szakmai közösség szakemberei is jelen lesznek: kardiológus, belgyógyász, reumatológus, rehabilitációs

orvosok, dietetikus és fizioterapeutasok, akik hasznos tanácsokkal látják el a résztvevőket. Ingyenes csontsűrűségmérésre, testtartásfelmérésre és vérnyomásmérésre is lehetőség nyílik az eseményen. A szakmai programokon túl apró meglepetésekkel is várják az érdeklődőket.

Helyszín: Procardia Egészségügyi Központ, Arany János utca 46. szám.

RENDEZVÉNYEK

Női szemmel

A Maros Megyei Képzőművészek Egyesületének Női szemmel című kiállítása a nőkről szól. Március 8-án 11 órakor kerül sor a kiállítás megnyitójára az Unirea Galériában, ahol az egyesület hölgy tagjai mutatkoznak be alkotásaikkal. A méltatás és a köszöntők mellett meglepetésekkel is készülnek a szervezők. A kiállítás március 21-ig látogatható.

Lorántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesület – 35

A Lorántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesület 35 éve áll a közművelődés szolgálatában. Március 8-án alkalmával elhunyt marosvásárhelyi színésznőkre emlékeznek kiállítással, vetítéssel és hangfelvételek bejátszásával a Hódolat a nőknek és férfiaknak című rendezvényen. Énekel Boczog Botond, a Művészeti Egyetem zene szakos hallgatója – felkészítő tanár Buta Árpád. A rendezvény a marosvásárhelyi Studium Hubban lesz március 6-án 18 órától. A belépés díjtalan.

Majdnem 30... Dancs Annamari-koncert

Az énekesnő kilenc év után újra Erdélyben turnézik. A Sturcz Szmollbend zenekar kíséretében felcsendülnek az énekesnő 29 éves zenei

pályafutásának legismertebb dalai, valamint operett- és musicalslágerek is. A koncertsorozat sztárvendége a musicalszínpadok ismert színésze, éneke, Serbán Attila, aki első alkalommal lép fel Erdélyben. A marosvásárhelyi koncertre március 11-én 19 órakor a Kultúrpalotában kerül sor. Jegyek a helyszínen, valamint az eventim.ro oldalon kaphatók.

A világ és a vége – az Udvari Kamaraszínház előadása

Az Udvari Kamaraszínház márciusban is izgalmas színházi élményekkel várja nézőit. A társulat küldetésének tekinti, hogy előadásait a legkisebb faluba is elvigye; ezúttal az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Maros megyei szervezetének meghívására Marosvásárhelyre látogat. A világ és a vége című darab Wass Albert Adjátok vissza a hegyeim! és Jönnek! című kisregénye alapján készült. Március 12-én 19 órától a mű új formában, új színészekkel, sok zenével kerül a nagydíjazott elé Marosvásárhelyen, a Kultúrpalota nagytermében, ahova 600 nézőt várnak a szervezők. Az előadást színpadra alkalmazta és rendezte András Attila Jászai Mari-díjas rendező. Szereplők: Orbán Borbála, Tóth Zsuzsi, Illés Dániel, Molnár Zoltán, Pál Péter, Dóczy Péter. Dramaturg: Szigeti Réka, koreográfus: Pethő Kincső Nóra, rendezőasszisztens: Ficsor Eszter.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐHELYETTES:
Vajda György
LAPSZERKESZTŐ:
Benedek István

MUNKATÁRSOK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujtag.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujtag.ro **E-mail:** nepujtag@e-nepujtag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Bukarest elutasítja az orosz hírszerzés állásfoglalását

Bukarest elutasította, és nevetségessnek nevezte az orosz hírszerzés közleményét a román elnökválasztás első fordulójának érvénytelenítése ügyében.

Marcel Ciolacu miniszterelnök tűrhetetlennek nevezte, hogy egy orosz titkosszolgálat a román hatóságok döntéseivel szemben pozicionálja magát. „Oroszország nem mondhatja meg a román hatóságoknak, hogy kit vizsgáljanak és kit ne. Nem szabhatja meg, hogy a románok kit válasszanak és kit ne. Oroszország nem lehet a demokratikus gyakorlat mintája. Oroszország olyan ország, ahol a politikai ellenfeleket megkínózzák, bebörtönzik vagy megölik. Röviden: Oroszországot a demokráciával és emberi jogokkal együtt emlegetni egy rossz vicc” – írta Facebook-bejegyzésében a kormányfő.

Ciolacu ugyanakkor megjegyezte: a politikai retorikától eltekintve a románoknak most lehetőségük nyílt arra, hogy közvetlenül megértsék, milyen erők próbálják letéríteni Romániát az európai és euroatlanti irányvonalról.

A bukaresti külügyminisztérium (MAE) hasonló tartalmú közleményben reagált az orosz hírszerzés azon állítására, hogy Románia az Európai Unió vezetésének nyomására érvénytelenítette az elnökválasztás első fordulójának eredményeit, és indított ügyészégi vizsgálatot Călin Georgescu elnökjelölt ellen.

„Az orosz titkosszolgálatok legutóbbi állításai nevetségessé és teljesen megalapozatlanok, ezek a romániai demokrácia aláadását célzó hibrid akciók sorába tartoznak. Oroszország nyilvános üzenetével, illetve a demokratikus folyamatok befolyásolását célzó beavatkozásaival a

román hatóságokba vetett közbizalmat igyekszik aláásni, és Románia EU-, illetve NATO-tagságát kérdőjelezi meg” – olvasható a bukaresti külügyi közleményben.

A bukaresti vezetés az orosz Külső Hírszerző Szolgálat (SZVR) sajtóirodájának keddi közleményére reagált. Ebben az SZVR azt állította, hogy információi szerint az EU vezetése áll a román ügyészség azon döntése mögött, hogy eljárást indít Călin Georgescu ellen. „Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke, aki 2024 végén alapvető szerepet játszott a román államfőválasztás első fordulójának eredményeinek érvénytelenítésében, azt követelte a jelenlegi bukaresti hatóságoktól, ne engedjék meg Georgescu számára, hogy májusban indulhasson a megismételt választáson” – állította az orosz kémiszolgálat. (MTI)

További házkutatások a Călin Georgescu ellen indított bünvádi eljárás keretében

További házkutatásokat tartottak szerdán az illegális kampányfinanszírozással és az alkotmányos rend megdöntésére való felbujtással gyanúsított Călin Georgescu államelnökjelölt ellen indult bünvádi eljárás keretében – tudatta az Agerpres hírügynökség.

A legfőbb ügyészség négy Argeș és Vâlcea megyei helyszínen, két magánszemélynél és két cég székhelyein rendelt el házkutatást. Az Agerpres ügyészégi források alapján azt írta, hogy az a két cég érintett, amelyektől Călin Georgescu az autót bérli.

Georgescu ellen egy hete indított bünvádi eljárást a legfőbb ügyészség. Egyebek mellett fasiszta, rasszista vagy idegengyűlölő szervezetek népszerűsítésével és az alkotmányos rend megdöntésére irányuló felbujtással gyanúsítják. Az ügyben 18 gyanúsítottat – az elnökjelölt afrikai konfliktusövezeteket

megjárt zsoldosokból álló magántestőrségének tagjait – előzetes letartóztatásba, illetve házi őrizetbe helyezett a bukaresti táblabíróság pénteken. Őket diverziókeltési kísérlettel gyanúsítják.

A Georgescu ellen indult eljárásban a vádpontok között a választási kampányfinanszírozással kapcsolatos hamis adatközlés is szerepel, Georgescu ugyanis a választási hatóságnál írásba adta, hogy – a TikTokon és más internetes platformokon folytatott – választási kampányára semmit sem költött, kizárólag „önkéntesek” segítettek neki.

A szerdai házkutatások ez utóbbi vádponttal kapcsolatosak.

Georgescu esetében az ügyészség 60 napos hatósági felügyeletet rendelt el. Az intézkedés ellen a jelölt fellebbezett, az ügyben a bukaresti első kerületi bíróság várhatóan csütörtökön dönt. (MTI)

Zelenszkij levélben tájékoztatta Donald Trumpot arról, hogy kész tárgyalóasztalhoz ülni

Ukrajna készen áll a tárgyalásra annak érdekében, hogy közelebb kerüljön a tartós békéhez – számolt be Donald Trump amerikai elnök washingtoni idő szerint kedden késő este a kongresszus két háza előtt tartott beszédében.

Az elnök elmondta, hogy Volodimir Zelenszkij ukrán államfő levélben tájékoztatta szándékáról.

„Senki sem akarja jobban a békét, mint az ukránok. Én és munkatársaim készen állunk, hogy közösen dolgozzunk Trump elnök határozott vezetése alatt, hogy eljussunk egy tartós békéhez. Igazán értékeljük Amerika segítségét Ukrajna

szuverenitásának és függetlenségének fenntartásában” – idézte Volodimir Zelenszkij levelét Donald Trump. „Értekelem, hogy elküldte a levelet” – tette hozzá az amerikai elnök.

Donald Trump azt is elmondta, hogy az ukrán fél arról tájékoztatta, hogy bármikor kész aláírni az Egyesült Államokkal kidolgozott gazdasági partnerségről szóló megállapodást.

Az elnök egyben arról is beszámolt, hogy orosz részről határozott jelzést kapott arra, hogy Moszkva „készen áll a békére”. „Itt az idő arra, hogy lezárjuk az esztelen háborút, és annak érdekében, hogy véget vessünk a háborúnak, mindkét oldallal beszélni kell” – fogalmazott az amerikai elnök. (MTI)

A Kreml pozitívan értékeli Volodimir Zelenszkij tárgyalási hajlandóságát

A Kreml pozitívan értékeli Volodimir Zelenszkij ukrán elnök tárgyalási hajlandóságát, de még mindig érvényben van a rendelete, amellyel ezt önmaga számára megtiltotta – jelentette ki Dmitrij Peszkov orosz elnöki szóvivő szerdán újságíróknak.

„Pozitívan” – válaszolta a szóvivő arra kérdésre válaszolva, miként viszonyul a Kreml ahhoz, hogy Zelenszkij tudatta Donald Trump amerikai elnökkel tárgyalási készségét.

„A kérdés az, hogy kivel lehet leülni. Egyelőre megmaradt a törvényi tilalma annak, hogy Ukrajna elnöke tárgyaljon az orosz féllel. Ezért egészében véve pozitív a megközelítés, de az árnyalatok még nem változtak” – fogalmazott Peszkov.

Arra a felvetésre, hogy létrejöhet-e Minszkben egy találkozó Vlagyimir Putyin, Donald Trump és Volodimir Zelenszkij között, Peszkov azt mondta, hogy erről semmilyen formában nem voltak még tárgyalások, de Oroszország szá-

mára ez lenne a legjobb tárgyalási helyszín, mert Fehéroroszország a fő szövetségese.

Egyéb témákra kitérve a szóvivő azt mondta, hogy Putyin kész megvitatni a ritkaföldfémek bányászatával kapcsolatos együttműködést Aljakszandr Lukaszenka fehérorosz elnökkel, ha erre igény mutatkozik.

Elmondta, hogy az iráni atomprogram témáját „érintették” a riádi orosz–amerikai tárgyalásokon, de nem részletesen. „Külön megbeszélésekre számítunk ebben a témában” – közölte. Peszkov szerint Oroszország abból indul ki, hogy van lehetőség az iráni nukleáris kérdés békés megoldására. „Mivel Irán a szövetségeseünk, a partnerünk, egy olyan ország, amelylyel átfogó, kölcsönösen előnyös, kölcsönösen tiszteletteljes együttműködést alakítunk ki, Oroszország kész mindent megtenni ennek érdekében” – nyilatkozott a Kreml szóvivője. (MTI)

ORSZÁG – VILÁG

Ciolacu fegyverkezne, de feltételekkel

Marcel Ciolacu miniszterelnök egyetért a fegyverkezésre költött összegek növelésével, de csak azzal a feltétellel, hogy a pénz a román védelmi iparba kerül. Ezt a Rearm Europe elnevezésű uniós fegyverkezési program kapcsán közölte szerdán a Facebook-oldalán a kormányfő. „Az Európai Bizottság igazat adott Romániának” – írta bejegyzésében Ciolacu, arra utalva, hogy a program egyik javaslata szerint az uniós tagállamok a túlzottdeficit-eljárás megindításának kockázata nélkül növelhetik a védelmi kiadásait. A miniszterelnök hozzátette, egyetért azzal, hogy az ország növelje a fegyverkezésre költött összegeket, de csak azzal a feltétellel, hogy a pénz a román védelmi iparba kerül. „Így fel lehet még venni embereket, és három váltásban tudunk termelni” – érvelt a politikus. Marcel Ciolacu rámutatott arra is, hogy a tagállamoknak védelmi beruházásokra nyújtott 150 milliárd eurós hitelkeret és a magántőke mozgósítása új romániai üzemek megnyitásához járul majd hozzá. (Agerpres)

Crin Antonescu vasárnap nyújtja be jelölési iratcsomóját

Vasárnap nyújtja be Crin Antonescu jelölési iratcsomóját a májusi elnökválasztásra – közölte szerdán a Nemzeti Liberális Párt (PNL). A PNL azt írta Facebook-bejegyzésében, hogy az egyetlen jelölt, akinek a párt aláírásokat gyűjt, Crin Antonescu, azaz a Románia, előre szövetség jelöltje, aki képes megfékezni a romániai demokrácia és a nyugati értékek elleni támadásokat. A bejegyzésben megerősítették, hogy Crin Antonescu jelölési iratcsomóját vasárnap nyújtják be. A bejegyzés előzménye, hogy a nyilvánosságban az elmúlt napokban felröppent a hír, miszerint Crin Antonescu visszalépne az elnökjelöltségtől, hogy Ilie Bolojan ügyvivő államfő jelölthetesse magát. (Agerpres)

További két EP-képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kérték

A belga szövetségi ügyészség kérte két olasz szocialista EP-képviselő mentelmi jogának felfüggesztését a Katargate néven ismertté vált és az uniós parlamentet érintő korrupciós botrány miatt elrendelt nyomozás során felmerült vádakkal kapcsolatban – jelentette kedden a The Brussels Times című, angol nyelvű brüsszeli hírportál. A korrupciós ügyek felderítéséért felelős belga szövetségi hivatal (OCRC) megerősítette, hogy a kérelem az uniós parlament Szocialisták és Demokraták (S&D) nevű képviselőcsoportjának két tagja, Elisabetta Gualmini és Alessandra Moretti mentelmi jogának felfüggesztésére vonatkozik. Az illetékes ügyész a még folyó nyomozás érdekében további információt nem közölt – tájékoztattak. (MTI)

Nyereség a bizonytalanságban

(Folytatás az 1. oldalról)

vezetője az atomkulcs elhamarkodott elfordításával gombafelhőbe burkolja a Földet. Szintén állítólag Álmos Joe idején felszámolták ezt a vonalat. És az ukránai háború három éve alatt bőven volt fenyegetés nukleáris fegyverek bevetéséről, mi több, mindkét oldal vetett be olyan rakétákat, amelyek alkalmasak ilyen robbanótöltetek hordozására is. A múlt századi hidegháború óta soha nem álltunk ilyen közel egy atomcsapáshoz.

Ez a veszély jelentősen csökkent az amerikai–orosz tárgyalások megkezdésével. A mi, azaz a kisemberek szempontjából nézve ez már egy nagy, konkrét nyeresége a közelmúlt történéseinek, és egyelőre nem is lehet sokkal több konkrétumról beszélni, noha az „elemzők” és a papírtábornokok most nagyon elemükben vannak. Az ugyanis, hogy tárgyalások vannak, csak annyit jelent, hogy elindult egy folyamat, de hogy ennek mi lesz a vége, az akkor derül ki, amikor a felek egy aláírt és garanciákkal alátámasztott szerződéssel kijönnek a tárgyalóteremből. Számptalan példa volt már az idők során sikeres és kudarcba fulladt békétárgyalásra egyaránt. Jó lenne minél hamarabb véget vetni a háborúnak, hogy az atomfelhő veszélye ne térjen vissza, és minél kevesebb ukrán meg orosz srác épen térjen haza, ne hullászában. Az összes többi vegytiszta politikai színház, ahol most az igazi főszereplők vannak a színpadon.

Színvonalas hangversennyel készülnek az évfordulóra

(Folytatás az 1. oldalról)

szoprán énekesnők lépnek fel a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia vegyes karával és szimfonikus zenekarával.

Ugyancsak az évforduló alkalmával kiválósági oklevéllel fejezik ki hálájukat négy olyan személynek, akik munkásságukkal az évek során sokat tettek a filharmónia fejlődése érdekében, illetve ma is sokat tesznek az intézmény népszerűsítéséért. Elismerő oklevelet kap Csíky Boldizsár professzor, zeneszerző, tanár, zene-tudós, aki életéből csaknem hét évtizedet szentelt a Marosvásárhelyi Állami Filharmóniának, 1961-től zenei titkárként, majd 1990-1997 között igazgatóként, később pedig 2000-ig művészeti tanácsadóként – hangzott el a méltatásban.

Ugyancsak kiválósági oklevéllel mondanak köszönetet Szallós-Farkas Margitnak, aki 1990 óta dolgozik a Marosvásárhelyi Állami Filharmóniánál művészeti titkárként, és kiemelkedő munkát végzett a hangversenyek szervezésében és népszerűsítésében.

– Ő a szakmaiság, elhivatottság és művészi érzékenység példaképe – olvasta fel a laudációt György Levente.

Munkája elismeréseként oklevél jár Ovidiu Maiornak is, aki azon munkálkodik, hogy Marosvásárhelyt felhelyezze a nemzetközi kulturális térképre. Neki is köszönhető, hogy tavaly novemberben a Marosvásárhelyi Filharmónia zenekara felléphetett a bécsi Musikvereinban, illetve az is, hogy idén novemberben a Berliini Filharmónia vendégeként lesz lehetőségük fellépni a marosvásárhelyi művészeknek.

A filharmónia vezetősége dr. Carmen Mihăescu professzornak is kiválósági oklevelet adományoz, aki évekig kritikákat közölt a sajtóban az intézmény koncertjeiről, és ma is szívügyének tekinti a filharmónia tevékenységének népszerűsítését. 2004 és 2013 között, kilenc éven át ő szervezte és irányította a filharmónia évlelőhangversenyait – hangzott el a méltatásban.

Elismerően szólt a fent említett személyek érdemeiről Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke is, aki hangsúlyozta: büszkeséggel tölti el, hogy a Maros Megyei Tanács alárendeltségébe tartozó Marosvásárhelyi Állami Filharmónia ilyen kiemelkedő tehetségű és a klasszikus zene iránt elköteleződött személyekkel büszkélkedhet. A tanácselnök elégedetten nyugtázta, hogy a marosvásárhelyi az ország legnagyobb létszámú filharmóniája, és mint mondta, büszkeséggel tölti el, hogy az intézmény otthonra talált a lenyűgöző szépségű Kultúrpalotában, hiszen ezt 112 évvel ezelőtt ezzel a céllal építtette dr. Bernády György polgármester. Hozzátette, a megyei önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a kultúra támogatására, néhány évvel ezelőtt restauráltatták a régi orgonát, a tavaly fejeződött be a Kultúrpalota teljes felújítása, és ugyancsak az elmúlt évben a filharmónia másik álmát is sikerült valóra váltani, egy új koncertzongorával gazdagodott az intézmény – emelte ki Péter Ferenc, aki a megyei tanács további támogatásáról biztosította a filharmóniát, hiszen, mint mondta, a kultúrába való befektetés a közösségbe és a jövőbe való befektetés is egyben.

Fotó: Nagy Tibor

Hetedszer szervezik meg a Febru(t)álist Rekordszámú csapat vesz részt rajta

Nagy-Bodó Szilárd

Bár az esemény nevéből az következne, hogy februárban kellene megszervezni, az idei tanév szerkezete, valamint a tudományos konferenciák miatt, amelyek előnyt élveznek, végül március 7-8-án tartja meg a Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség (MMDSZ) a Febru(t)ális hetedik kiadását, amelynek idején a szanatórium, Febru(t)ális a zárt osztályon.

– A cél ezzel minden évben az, hogy télen, amikor mindenki egy kicsit lehagoltabb, szomorúbb, akkor egy olyan eseményt szervezzünk, amely megmozgatja a marosvásárhelyi diákságot – mondta Czink Gergő, az MMDSZ elnöke.

Az idei Febru(t)ális témája újak számát, a szervezők az egyik gyűlésen több ötletet is bedobtak, és a szanatórium volt az, amelyre mindenkinek felcsillant a szeme, emlékezett vissza Aszalos Krisztina, az esemény társfőszerzője, aki azt is elárulta, hogy a csapatoknak idén az volt a feladata, hogy készítsenek egy képregényt arról, hogy hogyan szabadítják ki Barit, az MMDSZ kabalafiguráját a zárt osztályról.

A hetedik Febru(t)ális első napján, március 7-én kocsmatúrán vesznek részt a csapatok, amelyek négy különböző útvonalat fognak bejárni, és minden kocsmában egy játékban kell részt vegyenek. Március 8-án, szombaton két játéktömb lesz a Gokartnál, az elsőben egyéni játékok lesznek, ahol minél rövidebb idő alatt kell teljesíteni a feladatot, míg a második tömbben párbajjátékok, amelyekben két csapat mérkőzik meg egymással, ismertette az esemény menetét Aszalos Krisztina, aki azt is elmondta, hogy a harmadik helyezett csapat nyerevénye egy láda sör lesz, a második helyezett csapat minden tagja egy belépőt kap a jövő évi Febru(t)álisra, míg annak a csapatnak a tagjai, akik a legjobban teljesítenek, egy-egy bérletet kapnak a májusi diáknapiakra. Mindkét nap bulival várják a résztvevőket, pénteken párhuzamosan lehet szórakozni a Little Clubban és az Opusban, míg szombaton a volt fotópapírgyárban, az Uzinában várják a résztvevőket.

– Marosvásárhelyen nagyon kevés olyan szórakozóhely van, ahova befér ennyi ember, ezért döntöttünk úgy, hogy pénteken párhuzamosan két bulit szervezzünk, különböző zenei stílusokkal – fogalmazott Sita Dávid, a hetedik Febru(t)ális társfőszerzője, aki kiemelte, hogy az idei résztvevőszám rekordnak számít. Mintegy 800 diák fog részt venni az eseményen, akik 45 csapatot alkotnak; ez tízzel több csapatot jelent, mint tavaly, vagyis nagyfokú növekedésről lehet beszélni. – Azt tapasztaljuk, hogy a koronavírus-járványt követően folyamatosan nő az érdeklődés az esemény iránt, viszont ez kihívást is jelent adminisztratív szempontból – mutatott rá Czink Gergő, utalva ezzel arra, hogy minél több a résztvevő, annál nehezebb megvalósítani, hogy ne legyenek késések, és élvezhetőek legyenek a játékok.

A csapatok tekintetében kiemelendő, hogy a legtöbben idén is az orvosi egyetem különböző szakjairól jelentkeztek, a marosvásárhelyi felsőoktatási intézmények közül továbbá a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem diáksága lesz jelen az eseményen, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem, illetve a Babeş-Bolyai Tudományegyetem marosvásárhelyi kirendeltsége nem képviselteti magát csapattal, ugyanakkor érkeznek egy csoport Kolozsvárról, és a marosvásárhelyi román diákszövetség is benevezett egy csapattal, részletezte Aszalos Krisztina.

Célkitűzés továbbá az is, hogy ne legyenek csúszások, és problémamentesen zajljon le az esemény, nyomatékosította az MMDSZ elnöke, aki azt is hozzátette, hogy egyre összetartóbbak a csapatok, egyre jobban értik, hogy miről szól a Febru(t)ális, és ennek eredményeképpen mind jobban érzik magukat az eseményen.

A szombati buli tekintetében a szervezők különösen reménykednek a jó hangulatban, hiszen egyrészt ekkor lesz az eredményhirdetés, másrészt – nem formálisan – itt fogják megünnepelni az MMDSZ 35. születésnapját, amikor remélhetőleg mindenki önfeledten fogja élvezni a „Boldog születésnapot!”.

CSÜTÖRTÖKI KIMENŐ

Sebestyén Mihály

Ahhoz kétség nem fér, hogy minden évszakban vonzó, szép, nagy élmény. Lehet nem szeretni a franciákat ilyen-olyan okokból, ideológiai elferdülésekben sosem volt hiány honunkban, ha franciákra terelődött a szó, vagy övék volt a dicsőség és a hatalom, de Párizs ettől függetlenül vagy ezzel együtt gyönyörű, multikulturális, vonzó. Milliós metropolisz.

Apropó metró. A föld alatt kanyargó alagútrendszer célirányos és egyszerre kiszámíthatatlanul változatos, a járatokban kavargó tömeg siet, szalad, emeleketek mászik, megostromolja a szerelvényeket, amelyek percenként közlekednek reggel és csúcsidőben. Ülőhelyet is kaphatsz: vannak még udvarias urak és hölgyek, akik átadják a helyüket az elcsigázott vándornak. (Láttam olvasó embereket vastag könyvvel a csúcsforgalomban. Semmi sem zavarja őket.) Turisták minden szezonban. Nem tűnt úgy, mintha ez lenne az idegenforgalmi idény (leg)szerepnyebb hónapja. Mindenkor mágnesként vonzza a város híveit, csodálóit, sznobjait. A város megunthatatlan. Irodalmi vonzata kiemérelhetetlen.

Az átlagember divatja a nem divat. Ugyanolyan öltözék fiúkon, lányokon, felnőtteken, nyugdíjasokon, mint itthon vagy Budapesten. Uniformizálódott a világ. Az üzletek kínálata bőséges és szemképrázatos a Champ Elysées-n vagy a Rue de Rivolin.

Újra látni Párizst

A nagy bulevardokon. Ahol gyakran láthatsz bohókás, meghökentésre vágyó jelmezben parádézó-csellengő fiatalokat, középkorú kitért vagányokat, tarka ruhás csibriket és szakállas csavargókat. Kevesebb a román koldus. Senki nem fordul meg senki után. Na kivétel azért volt: mi.

A metró, az utcán, tereken, a kávéházak teraszán, az Eiffel-toronyban, az üzletekben mobiltelefonnal a kezében fontoskodik a világ, s abban a világok meghódítója, a szabad egyed. Mert érzékelhető a szabadság. A plakátok, színek, a forgalom emlékeztet erre, megnyilvánul az emberek viselkedésében, beszédében, gesztusaikban. A terek tágasak, az épületek tekintélyt parancsoló volta eltörpül funkcionális sokszínűségük mellett, mégis emberbaráti, a vidámság ragadós, az utcai zenészek zajosak, a világ minden nyelvén beszélnek, karattyolnak, vitáznak, üzennek, énekelnek. A rendőrség és a csendőrség jelenléte természetes. Elengedhetetlen. Csoportosan jelennek meg egy-egy formális helyen. A rendre vigyázás nem nyomasztó. (Az ellentétet magadban oldd fel, ó, vándor.)

Senkit nem zavar az eső. Az Atlanti-óceán felől bőséges esőfellegeket terelget a nyugati szél. Bőrig áztunk, aztán megszáradtunk, elpárolgott, elgőzölt ruhánkról a víz menet közben. A parkok zöldes, az időjárás a március végi napjainkhoz hasonló. A Golf-áramlat letagadhatatlanul hozza a tavaszt.

Hat napot töltöttünk a Városban. Nem

először jártunk ott, de ezúttal a lányunknak akartuk megmutatni Párizst. Számára ez volt a vágyak vágya, mióta eszébe kinyílt, mindig Párizsba vágyott. Az Eiffel-torony láttán eksztázisba esett. Felvitette magát a második szintig. A Torony sárgán világított ezeken az éjszakákon. A Hamász által legyilkolt izraeli kisdedekre emlékeztettek ilyenformán. Ha öt évvel ezelőtt több férfi láttunk kipát (izraeli kis kerek fejjedőt), ma csak a muzulmán fejedőkre esett a tekintetünk mindenütt. Még a múzeumokban is.

Kipipáltuk a kötelezőket. Az újságíróigazolvány ezúttal is hatákos volt. Előreengedtek, ingyenessé tette bejutásunkat a muzeális intézményekbe. Privilegizált voltunk csak néhány kelet-európainak tűnő némbenben keltett látható irigységet. Leráztuk. Az esős napok óriási tömegeket tereltek a múzeumok felé, és a Louvre vagy az Orsay e napokon valószínűleg látogatócsúcsokat döntött. Engem – megrögzött műkedvelőt – a legjobban továbbra is az impresszionisták kötöttek le. Az Orsay-ban láthattuk őket az ötödik emeleten. (Korábban lebontásra ítélt pályaudvart alakították át múzeummá a Szajnaparton. 1986-ban nyitották meg a nagyközönség előtt.) A Notre-Dame még nincs teljesen helyreállítva, de már látogatható. Éppen a szombati nagymisére toppantunk be.

A 11. emeleten béreltünk lakást, egy XX. kerületi (Kelet-Párizs) új építésű tömbház-

ban. Két lift – páros és páratlan emeleti érintéssel –, a házigazda végtelen kedves, a lakás minden kényelemmel berendezve, a konyha felszerelve. Otthon étkeztünk. Ámbátor megengedtünk magunknak egy kis kiruccanást. Kávéházban söröztünk, kávét szürcsöltünk. Palacsintát ettünk. Kilométereket gyalogoltunk, emeleket lépcsőztünk. (Lassan ismerni fogom Párizs összes köztéri padját.)

A technikatörténeti múzeum volt az újdonság, amelyre az Arts et Métiers megálló (földalatti) hívta fel a figyelmünket. Úgy alakították ki a vonatok fogadóállomását, mint egy tengeraltjáró belsejét. Egy régi kolostor melléképületeiben rendezték be a múzeumot, s itt látható a puliszkakeverő piszkafától az úrhajós porszippantóig mindenféle herkenyű, szerszám, gép, alkotmány, műhely, történelmileg hiteles laboratórium, találmány és a francia feltalálók ünneplése. Hiába kerestem képeslapot e múzeum kiállított tárgyairól, nincs. Pedig lenne mit népszerűsíteni ifjaknak és véneknek, technikai örülteknek és műszaki analfabétáknak. (Az alulírott ebbe a kategóriába már könnyen beprézelhető.)

A szuvenírboltok átálltak a téli idényre. Sapka és póló helyett inkább meleg sál, esernyő, esőköpeny, kiskabátot kínálnak. Képeslapot is árulnak, de jóval kevesebb helyen, és kevesebbet, mint három éve. Kikopik lassan a divatból. Helyette emlékekkel kedveskednek a vásárlóknak, turistáknak. Ez a mi éremesélyünk. (Árakra most ne essék szó.)

SZERKESZTETTE: BODOLAI GYÖNGYI

Betegség, orvosok, orvoslás a magyar irodalomban (54.)

Örkény István

(Budapest, 1912. április 5. – 1979. június 24.)

Az irodalmi groteszk egyik legkiválóbb képviselője nemcsak a magyar irodalmon belül, hanem a világirodalom egészét tekintve. Polgári zsidó családból származott, édesapja patikus volt (gyógyszertárak Budapesten a Blaha Lujza tér és a Rákóczi út sarkán, az EMKE-vel átlósan szemben volt). A fiatal Örkény gyógyszerési és vegyészmérnöki diplomát is szerzett.

Kiss Zsuzsánna

„Hazudtunk éjjel-nappal”

Első novelláit a Szép Szó közölte 1937-ben József Attila javításával; első novelláskötete *Tengertánc* címmel 1941-ben jelent meg. Ezután 1942-től munkaszolgálaton volt a Don-kanyarnál, majd orosz hadifogságba került, 1946 karácsonyán érkezett haza. Belépett a Kommunista Pártba, a Szabad Nép belső munkatársa lett. De nem sokáig tartott az új államforma hitele az íróvá érlelődött Örkény szemében. 1951-ben *Lila tinta* című elbeszéléseért támadás érte „pártideológiai alapon”. Háborús és lágerélményeiből több dokumentarista-szociográfiai, prózai és drámai műve készült (*Amíg ide jutottunk, Lágerek népe, Vörönyezs*, 1947–1948, majd utolsó műveként Nemeskürty Istvánnal együttműködve a *Forgatókönyv*, 1979). 1956 októberében szemtanúja volt a Rádió ostromának. Október 30-án ő írta meg a Szabad Kossuth Rádió beköszöntőjét (*Hazudtunk éjjel, hazudtunk nappal, hazudtunk minden hullámhosszon*), november 2-én pedig a Fohász Budapestért című írást: *„Jártam köveiden, s elhittem, hogy a kövezet közlekedésre való. Ülttem a villamoson, és azt hittem, hogy a villamos utazásra szolgál. Számos házadban megfordultam, és azt hittem, hogy e falak közt élni, enni, inni, lakni lehet csak... Nem tudtam, hogy ezek az ablakok: lőréses, e villamosokból barikádokat lehet rakni, s ezeken az utcákon rohamra menni, harcolni és győzni is lehet!*

A kerek világon, minden térdrepen és glóbuson, ma átírják a nevedet, Budapest. [...] Budapest, minden nyelvén a világnak, azt jelenti, hűség, önfeláldozás, szabadság, nemzeti becsület. Minden ember, aki szereti szülővárosát, azt kívánja: Légy te is olyan, mint Budapest!

Kívánom én is: légy mindörökké olyan, amilyen ma vagy, Budapest. Büszke és bátor emberek tanyája, magyarok jó útra vezérője, az emberi fajta csillagfénye, Budapest! Légy vendéglátója a világ minden nemzetének, de ne tűnj meg többé megszállt hordákat, idegen zászlókat e megszentelt falak között. [...] tedd, hogy mi, méltatlan fiad, mélt-

tók lehessünk hozzád és egymáshoz. Éljj örökké, munkában, harcban, füstben és vérben és koromban és dicsőségben, szabadság főváros, Budapest!” (Fohász Budapestért)

A Niagara Nagykvévház

Több évre eltöltötték a publikálástól. Elővette hát gyógyszerészdiplomáját, az Egyesült Gyógyszer- és Tápszergyárban (EGIS) talált állást. 1963-ban, miután éppen elkezdhetett újra közölni, újabb támadás indult ellene a *Niagara Nagykvévház* című novellája miatt.

Ez a különös, az abszurd műfaj keretei közé rejtőzve is világos társadalmi utalásokkal rendelkező novella az '50-es évek szorongásteli, riasztó magyar valóságát tükrözi. A nagy hírnévnek örvendő fővárosi Niagara Nagykvévházba sokféle társadalmi réteget képviselő vendégek érkeznek, vidékről is. A kvévház azonban egyáltalán nem felel meg kvévház nevének, mert teremben semmit nem szolgálnak fel, az érkező vendégek éhesen, szomjasan, szórakozottan, fojtott izgalommal várakoznak csendben, és mind egy irányba néznek, egy zárt ajtó irányába, ahol (az újonnan jövők) a konyhát sejtik. Vannak, akik már „beavatottak”: ők tudják, hogy nem sok jóra számíthatnak, ezért idegesek és hallgatnak. A vendégeket az ajtóhoz kiszámíthatatlan sorrendben, csupán tekintetével és egyenként szólítja egy különös, parancsoló kinézetű ajtónálló, aki az odaérkezőt határozott mozdulattal belöki az ajtón. Odabenn pedig... Több személy gumibottal, bottal és ököllel veri el a beérkezőt! Tetőtől talpig ellátják a baját, veséjét letörlik, arcát püfölik, bordáit rugdossák. S az ütlegelés közben sértegetés, durva szitkok, fenyegető gyalázkodás is záporozik az áldozatra, akit végül szó nélkül kipenderítenek a... kínzókamrából. Távozáskor az imígyen megvendégtelt személy igyekszik összeszedni magát, a kezében szorongatott borralót még odaadja a „kapusnak”, aztán szó nélkül szédeleg vissza a helyére. Társainak semmit sem mond a történetéről. A novella értelme világos volt: a Kádár-korban a megtorlást és üldözést éppúgy folytatják, mint Rákosiék, csak a nyílt terrort leplezik rafinált és kevésbé rafinált módszerekkel.

Egy vidéki kórházban

Örkény minden írásában az élet tiszteletét és az emberség megnyilvánulásait fejezte ki. 1964-es *Te édes-édes* című novellájáért nem érte támadás, mert nem a hatalom eszközeit bírálta, hanem „csak” az igazságtalanságra alapozott társadalom egészének erkölcsi kikezdettségét, illetve romlását ábrázolta! E novella egy vidéki kórházban játszódik, hősei orvosok, betegek és más kórházi dolgozók. A frissen kihelyezett, idealistának nem nevezhető orvosnők szakmai „előhaladása” a kórház nőfaló orvosától

függ. E függelmi viszony állandó feszült harcot eredményez, s e harcban mindenki mindenkinek farkasa. Itt a beteg – vagy a kevésbé beteg, ám kihasználható, mert fontos rokonnal bíró páciens – egyáltalán nem számít. A kórház nem a gyógyítás szentségének szellemében működik. A takarítónő az egyetlen, aki részvétet érez a főhősön íránt, akit a gyors erkölcsi lepusztulásban csupán saját lesújtó és igaznak hitt orvosi lelete tartóztat fel, térít észhez, és fordít vissza a becsület és a tiszta, érdek nélküli szakmaiság oldalára. Az író főhősét itt egyes szem első személyben szólaltatja meg. Ez telitalálat, mert az olvasó így könnyebben azonosulhat az első látásra nem kifogástalan erkölcsű szereplővel, és talán őszintebben, önmagában is számvetést végezhet: vajon ő maga hogyan viselkedik, és hogyan viselkedne hasonló helyzetben...

A visszaváltozás

Az '50-es évek vége felé született novella már címével jelzi, hogy Franz Kafka *Az átváltozás* (1912) című novellájának folytatása kíván lenni. Kafka története Gregor Samsa „szörnyű féreggé” történő átváltozásáról egyszerre vezérli az olvasót a mágikus-mitikus közösségi gondolkodás és az elidegenedéssel gyöttrő modern civilizáció

jelrendszere felé. Örkény ötletesen megfordítja a történetet. Az ő Gregorja féregből emberré visszaváltozva találja magát szétdőlt, felfordult, szép berendezésétől kiürített és kívülről rázárt szobájában. Lassan ködlik fel benne, hogy min esett át. És miután húga, anyja és apja az ajtón át boldog megkönnyebbülést fejezi ki, hogy végre Gregorból újra ember lett, hogy így nekik sem kell nélkülözniük, hiszen Gregor újra keresni, dolgozni fog: főhősünknek eszébe jut, hogy éppen ügynöki munkája ellen, az elvárások ellen lázadt fel, amikor féreggé zsugorodott. És belső drámája máris újakezdődik. Hogy fiatal emberformában visszakapja, apja máris kemény, számonkérő és ellenőrző vele szemben:

„– Még csak arra kérlek – süvített be a hangja az ajtórésen –, ne-hogy eszedbe jusson azt a bizonyos dolgot megismételni, mert abba mind a hárman belepusztulunk!

Ezt hallva Gregor földhöz vágta a ruhákat, sőt még az ajtóól is elhúzódott, és visszavándorolt vak-kára, a bőrpamagra. Mit mondhattott volna? Már maga sem tudta biztosan, hogy csak a vaksorsnak köszönheti-e az átváltozását, vagy volt-e benne egy titkos hajlam rá, hogy rovar legyen. Most ugyan hiába keresgél a múltjában, semmi jelét se látja ennek a hajlandóságának – de megcáfolni sem tudja semmivel. És arra sincs cáfolat, hogy ami egyszer előfordult vele, az másodszor meg nem ismétlődhetne... Mint amikor, ki tudja, hányszor, a végtelen vitákban kudarcot vallott, úrrá lett rajta a tehetetlenség. Hallotta a húga kedves hangját, aki reggelizni hívta, de ő már nem érzett éhséget, és azt se tudta biztosan, tud-e még ember hangon válaszolni. Ott állt megint, ki tudja, hányadszor, a magányának és tehetetlenségnek azon a fokán, ahol a létezés formái közömbösekké válnak. De azért kidugta lábát a hálóingé alól. Megnézte, és látta, hogy emberi láb.” (A visszaváltozás)

Micsoda egyenes beszéd, milyen őszinte vádirat ez a társadalmi gyakorlat ellen, amely a szegénységet, a kiszolgáltatottságot és az ilyen életfeltételek iránti embertelen közömbösséget alapkörülményként rendezi be alattvalói számára! Az ilyen alattvalónak, akárcsak Gregornak, nincs szabadsága választani. Ezért jut el újra és újra a magány és a tehetetlenség azon fokára, ahol már minden mindegy, hiszen léte egészséges, teljes emberi minőségét kénytelen feladni.

Az egyperces novellák

Örkény István világos beszédre élet, halál, szenvedés és emberség dolgában még sokféleképp, a versen kívül tulajdonképpen minden irodalmi műfajban vállalkozott. Híres egyperces novellái (az *Egypercesek* első változata 1966-ban jelent meg) egyik darabjában felidézti egykori fogolytársát, Ausspitzet, aki kilencvenkét kiló volt valaha pékségéd korában, a lágerben azonban úgy elgyengült, hogy már a szükségét elvégezni sem tudott felállni. Ausspitz haldokolva még „feltalálta” az örökösön körforgó élet-halál láncolatot: ette-ette az őt gyöttrő és emésztő tetűk seregét tojásostul, míg belehalt (*Perpetuum mobile*).

Az ember melegségre vágyik című, kicsit hosszabb egyperces főhőse hivatástudó, lelkiismeretes és szeretve tisztelt főorvos. Gróh doktor egyik általa szépen meggyógyí-

tott páciens unszolásának enged, és bár nem érzi semmi szükségét, a lelkes beteggel termokocsz cserépkályhát épített magának otthonába. Ez a kályha és a vele járó fűtési feladatok összeroppantják az orvos amúgy is, munkája által erősen igénybe vett idegrendszerét. Hanyagolni kezdi hivatását, majd be sem jár dolgozni, már csak a kályha körül forognak mindennapjai és gondolatai. Egy napon pedig az elmeosztályra szállítják... A *végzet* című egyperces a véletlen abszurd tragikumát jegyzi fel: egy háziaszszony liszt helyett rovarirtószerből süt pogácsát családjának. Mind meghalnak, a mentősök is, a toron a rokonok is bepogácsáznak, a maradék mérgező eledelt a taxis viszi magával...

Macskajáték, Tóték

Örkény több színdarabként és filmként elhíresült, sokak által jól ismert és szeretett művét eredetileg kisregénynek írta. Így volt a *Macskajátékkal* (kisregény 1965-ben, színdarab 1971-ben, tévéfilm 1972-ben) és a *Tótékkal* (kisregény 1966-ban, Isten hozta, őrnagy úr! címen film 1969-ben) is. A *Macskajáték* néhány szereplős, de sokrétű „kamaradramájában” a főtéma az időskori szerelem, illetve a különböző személyiségtípusok harca az öregeddel, az elmagányosodás rémével, a múlttal és a (magyar) sorssal való szembenézéssel. Orbánné idősen is nagy érzelmi amplitúdóval él, igaz, apróbb kihágásokat követ el a tulajdonjog ellen (vásárláskor vagy egy szomszéd lakásában), miközben forró, élő kapcsolatban áll környezetével. Amikor kiderül, hogy naivul imádott barátnője, Paula elcsábította az ő régi szerelmét, az öreg énekest, s most már készül is hozzámenni feleségül, Orbánné a vejtől kapott altatót marékszámba beveszi. Szerencsére a kapott Luminál nem bizonyul végtelennek. Megérkezik Münchenből érte aggó nővére, Gizus, aki mozgáskorlátozottsága miatt kerekesszékekben él, józanul és érzelmileg visszafogottan, fiával és annak családjával, biztonságban, ám hazájától távol. Orbánné nem hal meg, felébred a mély álomból. Azonnal „tetre készen”, öröm és kétségbeesés kettős állapotában a bepisilésig szórakoztatja nővérét azzal a nyávogó duettel, amelyet a nála is magányosabb szomszédnőjével, Egérkével „gyakorolt be” jó ideje, kettejük közös lelki terápiájaként...

Az 1942 nyarán Mátraszentannán játszódó drámában, a *Tótékban* felbukkan egy orvos, igaz, nem túl előnyös színben. Cipriani doktor nagyot téved, amikor Tót Lajosnak végtelen kiszolgáltatottságára gyógyító terápia helyett csak azt ajánlja, hogy a szegény családfő tekintélytiszteléstől járjon rogyantott térdel vendégük, az alacsony termetű őrnagy előtt! A folyamatosan, természetellenesen rogyantott térdel járás mozgásszervi defektushoz vezet, az őrnagy ezzel szemben nem adja fel tébolyító kívánságait. A Tót család azért igyekszik mindent megtenni a náruk nyaraló – a fronton idegileg kimerült, tán elméjében is sérült – őrnagyért, mert protekciót remélnek nyerni fronton szolgáló fiuk részére. Igen ám, de ez már tárgytalan, mert az ifjú Tót Gyula elesett. Csakhogy a seregbe besorozott postás helyett a kótyagos Gyuri atyus hozza ki a leveleket, Gyuri atyus pedig pusztá szeretetből a gyászhiért nem adja át...

Utazás az amerikai nyugaton Let's go West, USA! (11.)

(2024. június 29. – július 23.)

Világvárosok vonzásában: San Francisco (1.)

Veress Zsombor

„Ha San Franciscóba mész,
legyenek virágok a hajadban.
Ha San Franciscóba mész,
kedves emberekkel fogsz talál-
kozni.”

(Scott McKenzie: Be Sure To
Wear Flowers In Your Hair)

A Yosemite után búcsút intettünk a csodás nemzeti parkoknak, Oakhurstból nyugatra fordultunk, és egyenesen a Csendes-óceánnak tartottunk, célpontunk San Francisco volt. A kaliforniai táj aranyárga dombjaival, szélfarmjaival, vég nélküli ültetvényeivel hökkentett meg. A Colorado folyó által táplált csatornarendszereknek köszönhetően Kalifornia az Egyesült Államok egyik legjelentősebb élelmszármazéka. Bosszantott, hogy nem tudtuk, milyen gyümölcsösben autózunk órákig, míg azután megálltunk, és közelebbről is megnéztük a termést. Első ránézésre éretlen kajszibaracknak hittük, de csakhamar kiderült, hogy mandula, amiből az Egyesült Államokban természetesen a legtöbbet a világon. Egyéb sem kellett nekünk, már amúgy is jó régen reggeliztünk – hazai szokásunkhoz híven teletöltöttük zsebünket az ízletes, friss magvakkal. San Franciscóig nem is kellett elővennünk a walmartos csipszet.

További mezőgazdasági érdekességeket is tartogatott a The Golden State (Arany állam) néven becézett tagállam, mely 40 millió lakosával a legnépesebb az USA-ban. Felfigyeltünk a mezőn hétrét görnyedő munkásokra. Az állig felöltözött, kalapos embereknek csak a hajlott háta látszott ki a növényzetből, se nem láttak, se nem hallottak, égett a kezük alatt a munka. Serényen, begyakorolt mozdulatokkal szedtek valamit, eleinte nem láttuk, hogy mit. Mozdulataik gyorsak voltak, mintha versenyeznének, a telerakott ládákkal futólépésben rohantak a furgonhoz, majd siettek vissza, és újra belevetették magukat a vég nélküli robotba. Olyan sebesen dolgoztak, hogy muszáj volt megállnom alaposabban megszemlélni őket. Eperszedők voltak, mexikóiak vagy más bevándorlók lehettek, a Spanyolországban dolgozó hazánkfiaira emlékeztettek. No, hát ilyen az eperszüret! Most már megértettem, hogy a hazai melósok miért vásárolnak kilószámra a patikában gyulladá- és fájdalomcsillapítót, mielőtt kiutaznának „gályázni”.

Láttunk egy hatalmas articsóka-

ültetvényt is. Ezt is közelebbről le kellett csekkolnunk, mivel már egyetemi tanulmányaim alatt hallottam róla, de még nem volt szerencsém hozzá. A növény fogyasztásra alkalmas, jókora virágzati bimbója mutatós, Európában elsősorban a mediterrán konyhából ismerjük az ízvilágát, ám gyógyhatásairól se fedlezzünk meg, hiszen jótékonyan hat májra, epére, ugyanakkor vizelethajtó, és előnyösen befolyásolja a koleszterin-anyagcserét, vércukorszintet.

Néhány órai autózás után a mezők kezdtek elfogyni, az autószertráda telítődött, a forgalommal együtt nőtt a feszültség, a távoli párából kibontakozott annak a világvárosnak a félgömb sziluettje,

A Cable Car, San Francisco patinás kábelvasútja

amely az 1850-es évek aranyláza előtt még csak néhány sátorból állt. A vérnyomásom úgy emelkedett, mint a pilótáknak leszálláskor, s ha addig megszokásból vezettem, onnantól kezdve minden idegszállammal összpontosítottam. Beértünk a metropoliszi övezetbe, amely San Francisco Bay Area néven az 5. legnépesebb régió az Államokban, közel 8 millióan laknak itt. A sok településből összenőtt, három Maros megyéni területen olyan városokon is áthajtottunk, mint például Oakland, illetve Berkeley, amely a világ egyik leghíresebb felsőoktatási intézményének, a Kalifornia Egyetemnek az otthona. Mindeközben e fejezet mottóját, a hippimozgalmat egyik himnuszát dúdolgattam magamban, és gondolatban visszatértem azokba az időkbe, amikor az LSD-mámoros ellenkultúra – a baby boomerek lázadó ifjúsága – nemcsak az USA, hanem a világtörténelem alakulásába is bele-
szólt.

San Francisco meredek utcái

A San Francisco-öblöt a Richmond-San Rafael hídon áthaladva kerültük meg, és a városba stílusosan a legismertebb jelképén keresztül, a Golden Gate hídon léptünk be. Előtte azonban kinéztünk egy kilá-

láttuk filmekben feltűnni, és íme ott álltunk, megittasodva a látványától. Ez a kellemes érzés és a hidak hídja kísérte háromnapos városnézésünket, mely idő alatt meglátogattuk a „must see” (muszáj megnézni) nevezetességeket. Mozgalmas napok következtek.

Szállásunk a Marina kerületben volt, de a városlátogatást a belvárosban kezdtük, ahova az óraműpontossággal közlekedő buszok egyikével jutottunk el. A buszok különlegességei a húzószinórok voltak, amelyek a jármű belső terében, az ablakok mentén voltak kifesztítve, ezeket kellett meghúznunk, ha jelezni akartuk a sofőrnek, hogy a következő megállónál le szeretnénk szállni. A modern buszok kőkorszakinak tűnő megoldása hatékonyan bizonyult, Zengő minden megálló előtt megrángatta. Ennél azonban érdekesebbek voltak a Cable Carnak nevezett, régi vasúti vagonhoz hasonlító kocsik. A pa-

gerparti város nagyon meredek utcáin. S miközben a kocsikról csüngő embereket szemléltük, gondolatban odaképzeltünk a világhírű San Franciscó-i zsarut, Michael Douglast is, amint menet közben felugrik egy kocsira. A közlekedési eszközök terén a csúcslátványosságok azonban a mindenfelé közlekedő, sofőr nélküli fehér taxik voltak. Igen, igen, magától közlekedő autók! Zsombi már mesélt a Google önvezető autóprojektjéről, de nem hittünk neki, és mi tagadás, még a szemünknek sem. Megálltunk a járdán, a stoplámpánál, és földbe gyökerezett lábbal bámultuk a hangtalanul közlekedő Jaguar Waymo típusú önjárókat, kerestük a sofőrt, de az autó csakugyan magától forgott jobbra-balra, az utasok pedig nyugodt lélekkel bízták rá magukat a mesterséges intelligenciára. Nos, ezekre valóban illett az automobil név, hiszen maguktól mentek. Nem tudom másképp kifejezni, de azt éreztük, hogy nem a való világban vagyunk, hanem egy tudományos-fantasztikus film forgatásán. Annyira ledöbbenett, hogy még fényképezni is elfelejtettem, de se baj, a városban rengeteg ilyen közlekedett, nem is igazán jártak hagyományos, hús-vér sofőr által vezetett taxik. S bár sokszor láttuk ezeket az autósodákat, megszokni nem tudtuk, számunkra meghökkenítő és félelmetes módon tárták fel a jelenben zajló jövőt.

A városközpontban, az USA leg-
régebbi és egyik legnagyobb kínai negyedében kezdtük a sétát. A 19. század közepén kezdtek letelepedni a bevándorlók ebben a városrészben, ahol Kínában érezhették magukat, bár napjainkban nyilván már más ázsiai népek, például vietnámiak otthonául is szolgál. A vonalzóval meghúzott utcák szövésében eljutottunk a 48 emeletes Transamerica Pyramid felhőkarcolóhoz, amely kecses gúla alakjával hozzájárul a jellegzetes városképhez.

San Francisco kínai negyede a legrégebbi és az egyik legnagyobb az USA-ban

tópontot, ahonnan ráláthattunk az Aranykapura, az öbölre és a mögötte ragyogó metropoliszra. Örvendtünk a gyönyörű időjárásnak és a jó kilátásnak, hiszen a híd és az öböl gyakran burkolózik ködbe. A napsütés ellenére azonban hűvös szél fújt, valósággal dideregtünk. Az elmúlt hetekben hozzászoktunk a rendkívüli forrósághoz, ez volt az első alkalom, hogy hidegnek éreztük a környezetünket, pedig a 18-20 fok elméletileg a kellemes tartományba tartozik. Az élénk narancsárga Aranykapu valóban lenyűgöző mind méretét, mint látványát, mind mérnöki zsenialitását tekintve. Van benne valami különleges, megkapó, valami vad, kontrasztos, ahogy az öböl kopár dombvidékét összeköti a nyüzsgő nagyvárossal. E nélkül a dekoráció nélkül el sem tudnám képzelni a várost, mint ahogy Párizst sem az Eiffel-torony nélkül. Ó, hányszor

tinás kábelvasút a világ utolsó, még működő kábelvontatású városi tömegközlekedési eszköze. Az idők során a város védjegyévé és egyik legismertebb nevezetességévé vált, órákig elnéztem volna őket a ten-

A Golden Gate Bridge – San Francisco Aranykapuja

A Golden Gate híd San Francisco felől

Tavaszi kabátdivat

Casoni Szálasi Ibolya

Nemsokára itt az ideje, hogy téli viseletünket tavaszi (átmeneti) kabátokra cseréljük, ezért vegyük számba az idei divatot. Amellett, hogy nagyon sok tavalyi darab még idén is trendi lesz, ugyanezek a darabok újragondolva, újabb, sportos és nőies elemekkel kiegészítve is frissülnek. A francia stílust idén a brit divat váltja fel, viszont azért a tweedanyagú elegáns darabok még mindig a topon vannak, a blézerre emlékeztető felöltők úgyszintén.

Első helyen említsük meg az idei év nagy meglepetését, a parka fazont, mely sokoldalú, meleg és kényelmes, ezért mind a sportos, mind pedig a nőies, elegáns összeállításokban jól mutat.

Mivel lehet, hogy a parka elnevezést nem mindenki ismeri, vegyük számba, hogy mit is jelent.

A parka kabát – mely tulajdonképpen az eszkimók által használt hagyományos kabátból fejlődött ki, és az évek során a divatvilág fontos részévé vált – általában hosszú, térdig vagy combközépig érő, strapabíró, vízálló, vastag anyagból készül (vászon vagy más technikai anyaggal bélelve), hogy legyen meleg, és védjen a nedvesség ellen. Kapucni is jár hozzá, amit gyakran műszörme szegélyez, derékban pedig zsinór segítségével össze lehet húzni, hogy még melegebbet tartson, és számos külső, sőt belső zsebbel is el van látva. Mostanában nagyon változatos a kínálat, gyártanak színes, sőt mintás darabokat is.

Amikor parkát vásárolunk, ne csak arra figyeljünk, hogy találjon a ruhatárunkba, és divatos legyen, hanem arra is, hogy minél kényelmesebb legyen, és férjen alá még egy réteg vastag ruha, ha szükséges. Ezért jó, ha egy számmal nagyobb választunk. Blúzzal, szoknyával vagy szövetnadrággal elegáns, hosszú pulóverrel és leggingsszel vagy farmerrel kényelmes, sportos viselet.

A klasszikusnak számító bomber- és bőrdzsekik továbbra is divatosak lesznek, azzal a különbséggel, hogy szabásuk komplikáltabb,

szokatlanabb, és színük sem fekete már, hanem burgundi, sötétzöld vagy barna árnyalataiban készült.

Divatos darab idén is a tweedszövetből készült dzseki, mely főleg fehér és krémszínekben a legelegánsabb, és jól passzol szövet-, szatén- vagy bőrszoknyákkal egyaránt. Ha sportosabb megjelenésre vágyunk, viseljünk hozzá kordbársony vagy farmerszoknyát, de nadrággal is nagyon praktikus.

A lepelszerű, pelerin fazonú kabátok már inkább melegebb napokra ajánlottak, vastagabb pulóverekkel társítva, retro beütéssel sikeresen lehetnek nőies és elegáns megjelenés részei is.

A köpenyszerű kabátok nőiesek és sejtelmesek. Ezt úgy képzeljük el, mint egy rövid kabát és pelerin ötvözetét, vagy egy olyan kabátot, melynek óriási sálrésze van, ami főleg egyik oldalát díszíti. Ezt is társíthatjuk sportos és elegáns darabokkal, viszont az utóbbival fog a legjobban mutatni. Ezeknél a kabátoknál főleg a meleg földszínek dominálnak, mint a melegbarna.

A klasszikus ballonkabátok jelen lesznek továbbra is, viszont ezúttal egy rövidebb változatban, mely úgy néz ki, mintha egy rendes ballonkabátot levágtak volna a csípő magasságában. Ez a fazon szoknyával elegáns megjelenést kölcsönöz, de nem azt jelenti, hogy a klasszikus, hosszú változat eltűnik a kínálatból.

A klasszikus, retro fazonú, rátett zsebes bőrfelső is a topon lesznek. Ha őzbarna darabot választunk, egy fehér garbóval és ugyancsak fehér farmer nadrággal, a sportos összetevők ellenére kimondottan elegáns megjelenést érünk el.

A legfelkapottabb minta idén a kockás, ha dzsekire vagy kabátokra gondolunk. Aki szereti a kockást, idén válasszon különleges szabású darabokat, hogy még divatosabb legyen. Bár a kockás a sportos megjelenés része, ezúttal is játszódhatunk a ruhadarabok társításával, hogy elegáns megjelenést érjünk el.

Ember és állat harmóniája

Szeperációs szorongás

A kutyák nem szeretik a magányt, rendkívül társas lények, ezért nem mindenik viseli jól, ha egyedül marad a lakásban. Egyesek valóságosan rettegenek az egyedüllétől, hiányzik a gazdi, ezért folyamatosan ugatással bosszantják a szomszédokat, esetenként pedig kárt is tesznek a lakásban.

Szer Pálosy Piroska

Fotó: Szer P. Piroska

– A gazdi távozásakor fellépő szorongásra van bevethető recept, vagy mindenki meg kell találja a házi kedvencénél beváló legjobb módszert? – kérdeztük dr. Pálosi Csabát, a Noé Bárkaja kisállatklinika vezetőjét.

– Sajnos nem ritka a kutyák szeperációs szorongása. Ilyenkor a stressztől bepizskíthatnak, szétrághatják a bútorokat, cipőket, és vagy remegve ülnek a szoba egyik sarkában, vagy addig vonyítanak, amíg a gazdájuk megérkezik. Sokszor már akkor látható a szorongás jele, amikor a napi rutin szerint készülődik a gazdi.

Kölyökkutyáknál nagyon fontos az egyedüllétre való korai szoktatás. Nem kell minden nyüszítésre ugrani és babusgatni, mert akkor ahhoz szoknak. Távozáskor csak egy rövid búcsút inteni és higgadtan viselkedni, elvégre semmi különleges nem történik. Ha zaérkezéskor se legyen izgatott az ember, egy simogatás és köszönés elegendő. Akkor is előfordulhat szeperációs szorongás, amikor a kedvencünk azt érzi, hogy ő a falkavezér, és meg szeretné védeni a gazdit, de bezárva erre képtelen, így mielőbb szabadulni próbál. Ebben az esetben fontos tisztázni a hierarchiát, de nem kell feltétlenül ráhúzni a szorongó jelzöt minden olyan kutyára, amelyeknek nehéz az egyedüllét. Megtörténhet, hogy olyan tényezők váltják ki a szorongást, ami talán kiküszöbölhető. Például lehet, hogy a kinti történésekre reagál, akár kutyaugatást hall, vagy másik kutyát lát, illetve galambot, varjakat kergetne. Félhet valamitől, ami a házban van, és ezért menekülni próbál, vagy csak épp unatkozik, illetve valamit szeretne megszerezni, ami az ablakon túl látható. Ezekon kívül ki kell zárni az olyan egészségi problémákat, mint az inkontinencia, húgyúti fertőzések, húgykövesség, cukorbetegség, vesebetegség stb. A leggyakoribb tünetek, ha a szobatiszta kutya a la-

kásba piszkít, ugat, nyüszít vagy vonyít, megrongálja a bútorokat, menekülni próbál, fel-alá járkal.

Amennyiben a szeperációs szorongás jelei mutatkoznak, érdemes fokozatosan hozzászoktatni az egyedülléthez, kezdetben csak néhány percre, majd egyre növelve az időtartamot. Érdemes bevetni az olyan típusú fejlesztő játékokat, amiben finom falatok helyezhetők el. Addig is sikerül elterelni a figyelmét valamivel, ami számára pozitív élményt nyújt, de azt a különleges alkalmakra érdemes tartogatni, így megszokhatja, hogy a jutalom csak akkor jár, ha egyedül marad otthon. Ha kedvencünk már akkor a stressz jeleit mutatja, amikor csak készül a gazdi, például sminkel, öltözik, zörgeti a kulcsot, akkor érdemes ezt is többször ismételni, úgy tenni, mintha készülődne, de távozás helyett csak leülni és otthon maradni. Ezáltal megtanulja, hogy nem minden hasonló tevékenység jelenti azt, hogy magára marad, és nem kezd azonnal aggódni. A Marad! vezényszó megtanítása lehet egy következő lépés, azt is érdemes többször gyakorolni úgy, hogy a gazdi kimegy a szobából. Amikor már haladást tapasztalunk, érdemes előtte felöltözni, mintha elmennénk, de ne hagyjuk teljesen egyedül. Először csak egy másik szobába, majd kilépni a bejárati ajtón, míg fokozatosan hozzászokik, de kezdetben csak néhány másodpercig maradjon egyedül. Távozáskor a gazdi mindenképp legyen nyugodt, és fontos a következetesség, a türelem, hogy idővel megtanulhassa, gazdája minden alkalommal visszatér hozzá.

Súlyosabb esetekben érdemes kutyaoktató segítségét igénybe venni, illetve bonyolultabb esetekben állatorvosi javallatra idegrendszerre ható táplálékkiegészítők vagy akár nyugtatók is szóba jöhetnek – mondta a szakember.

Embermesék

Jung Ildikó Judit: A város és én

Jung Ildikó Judit, a sokak által ismert marosvásárhelyi ügyvédnö nyugdíjba vonulását követően ecsetet fogott a kezébe, és azóta a természet szépségeinek a megörökítésén dolgozik. A számítógép mellé pedig azért ült le, hogy megírja a családjából örökölt, a valóságból ihletődött és mesélő fantáziája által átalakuló történeteket, amelyek az emlékezetében zsi bongtak. Pontosabban valóságdarabokat illesszen össze kerek embermesékké, hogy szórakoztassa, de leginkább, hogy elgondolkoztassa olvasóit, akik egy-egy történetben a saját sorsukra ismerhetnek.

Erdélyi, jellegzetesen marosvásárhelyi családtörténetek elevenednek meg írásában, sikeres vagy csődbe ment életutak, amelyek végén mindenk ellenére fölsejlenek a boldogság morzsái is, kedvet adva az olvasónak, hogy belefogjon az újabb embermesékbe. Ahogy ahhoz is, hogy elhiggye a szerző biztatását, miszerint a saját életében is számíthat csipetnyi boldogságra akár egy csődbe ment házasság után, vagy könyvet írva álmodhat magának boldog gyermekkort, megszépített felnőttkort, ami azonban nem hozza el a felmentést a valóságban átélt szenvedések alól.

Jung Ildikó jobbára egyes szám első személyben ír, mintha az örömteli perceket folyton beárnyékoló keserűségek is mind-mind a szerzővel történtek volna. Fikció és valóság váltakozása alól kivételt képez a bevezető írás, amely valós családtörténeti esemény az esténként hegedülő nagyapával és a gyönyörű hangjával őt kísérő nagynya-

val a békebeli régi szép családi házban, amelyen betelepített emberekkel durván átgyalogolt a huszadik század, eredeti lakóit mindjobbán kiszorítva megszokott kényelmes élőhelyükről. A kötetből kiderül, hogy a régi házat, „gyermekkorának örét” az unokának, vagyis a szerzőnek sikerült visszanyernie, és rendbetétele után visszaköltöznie gyermekora boldog színhe-lyére. A villát azonban, ahol szüleivel élt, és ahonnan ki kellett költözniük, lebontoták.

A könyv lapjain megelevenedik a gyakran változó világban élő város is egykori és

mai lakóival, ahol a szélrózsa minden irányból érkező elődei a helyüket megtalálták, és ahol bevallása szerint még „a köveket” is szereti, bár amikor a honvágy-gyal telt évek után sikerült végre hazatérnie, a város már nem az volt, mint gyermekko-rában.

A saját festményeivel illusztrált könyv három részre tagolódik, a *Sorstörténetek* című fejezet után a szerző publicisztikai írásait tartalmazza, majd végül fiktív szereplőkkel a tárgyalóteremben elhangzott humoros történeteket idéz.

A város és én című kötetet Szucher Ervin, a vásárhely.ma honlap szerkesztője mutatta be nemrégiben egy jó hangulatú rendezvényen, ahol a számára legemlékezetesebb írásokból idézett. A festményekről Czirjék Lajos, a Maros Megyei Képzőművészek Egyesületének elnöke mondott bevezetőt, Baricz Lajos versének első látásra való tolmácsolására Kilyén Ilka színművésznő vállalkozott, a tőle megszokott színvonalon. A bemutatón jelen volt Christescu Adrian, Jung Ildikó fia, akinek a Lebăda Neagră (Fekete Hattyú) elnevezésű jászvásári könyvkiadója jelentette meg és a Cărturești könyvterjesztő hálózaton keresztül forgalmazza a kötetet, ahogy a saját regényeit, írásait is. Amint elmondta, édesanyja életében három nagyon fontos dolog volt: a történetek és a mesék, a szülővárosa iránti szeretet, valamint a család. Ebben mindenkinek volt egy saját meseje, amelyeket édesanyja őrzött meg és adott tovább. (bodolai)

Megelőzhető a madarak tükrök és ablakok elleni „támadása”

A tavaszi költési időszak közeledtével idén is számítani lehet ablakokat, autókat „támadó” madarakra, amelyek valójában a saját tükörképükkel küzdenek. A probléma azonban könnyen kezelhető – hívta fel a figyelmet a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME) az MTI-nek küldött szerdai közleményében.

Az egyesülethez évről évre érkeznek kora tavaszi, tavaszi bejelentések olyan madarakról, amelyek épületek ablakában, autók visszapillantó tükrében akár napokon át a saját tükörképüket támadják – írták, a jelenséget azzal magyarázva, hogy a hímek tükörképükre riválisukként tekintenek, amely ellen képesek akár a végkimerülésig is küzdeni.

Eközben nem táplálkoznak rendesen, nem tudják a területüket megvédeni a valódi riválistól, és akár a fiókák etetésébe való besegítést is elhanyagolhatják. A betörő üveg pedig fizikai sérülést okozhat a madaraknak.

A szakértők szerint a madarak és emberek számára egyaránt káros jelenség hatékonyan megelőzhető a tükröződő felületek eltakarásával.

Mint írták, az épületablakok esetében a legjobb megoldást a szúnyogháló jelenti, amellyel nemcsak a tükörképtámadási viselkedés, de a madarak számára gyakran végzetes ablaknak ütközés is megakadályozható.

Az autók esetében a hátsó szélvédő eltakarását, a visszapillantó tükrök behajtását, illetve a madarakat riasztó „rémzsinór” kihelyezését javasolják a szakemberek.

1.		NEBRASKAI VÁROS	KALIBER ELHASZNÁLT ÁLLAPOTÚ	BECÉZETT ÖREGÚR	MEGFELELŐ	LOPAKODIK	UDVARIAS MEGSZÓLTÁS DISZNÓ KICSINYE	PRINCIPIÁLIS	KIHALT FUTÓMADAR	RÓMAI HAT	ELTULAJDONÍT	FÉL TÍZI BEMÁZOL	AKTA	... VENI A VERBO (BOCSÁNAT A SZÓÉRT)	... MELEGSED (ADY)
A rejtvény fősoraiban Ady Endre Követelő írás sorsunkért című versének első két sorát idézzük.		S													E
A MOLIBDÉN VEGYJELE			MAGYAR ÍRÓ (LAJOS)				FRANCIA FOLYÓ					SENKI (FRANCIA)			
KICSI			PÁROSAN ÖRÖLI				SZAPORODIK A HAL					FOSZTÓKÉPZŐ			
... PELLEA (ROMÁN SZÍNÉSZ)					FINOM ÉTOLAJ					TANÍT					SPANYOL AUTÓJEL
2. Ö		ÓGÖRÖG PIACTÉR			LEHETŐSÉGJELZŐ					NŐI NÉV (AUG. 18.)					ANYA (LATIN)
NÖVÉNYEKEN KICSAPÓDÓ VÍZCEPPEK				TEMESV. ÍRÓ (ADÁM)					ILYEN LÁBÚ A ROVAR					RÓMAI 2000 FENNSÍK	
VALÓ				BÉKÉS ... (SZÍNÉSZNŐ)					... VALLI (SZÍNÉSZNŐ)						
... PLAN (TÁVOLI FELVÉTEL)				IDÓS (RÖV.)		RÓMAI 101			... CAPONE (GENGSZTER)		TILTÓSZÓ				
TROMBITAHANG				NŐI NÉV VAGY AUTÓPÁLYA		KIPLING KIGYÓJA			INDIAI KIRÁLY VOLT		BESZÚR!			BECÉZETT PAMELA	
A BÁRIUM VEGYJELE							TENGERI RABLÓ					USA-SZÉNÉSZ (NICK)			
KICSINYÍTÓ KÉPZŐ							BÉCSI SPORTKLUB					BUDAPEST RÉSZE			
ARAB NŐI NÉV															
BUENOS ... (ARGENTINA)															
BECÉZETT NICOLAE															
SZEGECS															
ÓTOLHATOL															
BÁRÁNYHANG															
L.N.J.															

Február 27-i rejtvényünk megfejtése: Akinek a száját megégette a forró leves, az a nyers levest is fűjja.

A Sepsi-SIC nyerte a Románia-kupát

A Sepsi-SIC nyerte a női kosárlabda Románia-kupát, miután a vasárnapi döntőben 64:43 (22-6, 15-11, 13-15, 14-11) arányban legyőzte a CSM Târgoviște csapatát az aradi Victoria teremben.

A Sepsi-SIC 2008, 2015, 2016, 2018, 2019, 2021, 2022 és 2023 után kilencedik alkalommal hódította el a serleget.

A székelyföldi csapat legjobbjai: Ciera Joycelyn Johnson (21 pont, 13 lepattanó), Taya Ashley Robinson (19 pont, 3 lepattanó, 5 gólpasz) és Gereben Lívía (10 pont, 7 lepattanó).

A CSM Târgoviște csapatából Alina Mihaela Chivu emelkedett ki 14 ponttal.

A CSM Târgoviște tavaly is elvesztette a döntőt, akkor a Konstancai CSM CSU ellen.

Negyeddöntős az U-BT

A Kolozsvári U-BT férfi kosárlabda-csapat drámai körülmények között, két hosszabbítás után 100:99 (39:48, 81:81, 90:90) arányban legyőzte a litván BC Wolves Twinsbet Vilniust kedden. A román bajnok ezzel bejutott a BKT EuroCup negyeddöntőjébe, ahol a Valencia Basket lesz az ellenfele. A Mihai Silvășan edzette csapat az elmúlt évadban is a legjobb nyolc között szerepelt.

Fotó: a Sepsi-SIC közösségi oldala

Újabb játszmat veszített a CSU Medicina

Nagyváradon szerepelt és nyert a női röplabda A2 osztály Nyugati csoportja alapszakaszának utolsó előtti fordulójában a CSU Medicina.

A marosvásárhelyi együttes továbbra is maximális pontszámmal vezeti a tabellát, ám a sikerét árnyalja, hogy újabb játszmat veszített. Bokor István vezetőedző, ahányszor csak lehet, az ifjúságiaknak biztosít játéklehetőséget, ez most a nagyváradi harmadik játszma elvesztésébe került a csapatnak. Tehette: a Nyugati csoportot már biztosan megnyerte az együttes, és az igazán fontos csaták ezután következnek.

Döcögösen kezdett a vendégcsapat, azonban miután az első játszma elején három ponttal is vezettek, végül érvényesült a nagyobb játéktudásuk. A második szettben 17:5-re is elment a Medicina, ám a beküldött fiatalok nem tudták tartani

az iramot, így Nagyvárad 21:17-re közelítette meg, azaz 12:4-es parciálást ért el. A különbség azonban túl nagy volt, hogy behozzák.

A harmadik játszmaiban a tartalékos marosvásárhelyi csapatnak nem sikerült lezárnia a meccset. A negyedik játszmaiban aztán ismét a kezdők léptek pályára a Medicina részéről, így elkerülték a pontvesztéséget.

Az alapszakasz utolsó fordulójában szombaton a Temesvári CSM lesz a marosvásárhelyiek vendége egy tét nélküli találkozón, ezt követően a rájátszás első körében erőnyerő a Medicina, majd a csoport döntő tornája következik, végül májusban rendezik a feljutási tornát, amelyen a Keleti és Nyugati csoportok első két-két helyezettje küzd két kiadó helyért az A1 osztályban. (bálint)

Jegyzőkönyv

Női röplabda A2 osztály, Nyugati csoport, 13. forduló: Nagyváradi CSU – Marosvásárhelyi CSU Medicina 1:3 (20:25, 20:25, 25:20, 16:25).

Nagyvárad, egyetemi csarnok, 150 néző. Vezette: Cristian Boroeanu (Zilah), Sebastian Borota (Nagybánya).

Nagyváradi CSU: Nistor-Popovici, Bosiuc, Breban, Szabo-Alexi, Keresztesi, Dăniloiaia. Liberó: Bikfalvi (Haidu). Cserék: Slavița, Tincău, Nagy N.,

CSU Medicina: Buran, Codreanu, Babaș, Tarța, Nagy E., Bajgyuk. Liberó: Pogor (Dan). Cserék: Parasca, Prișcop, Cebotari.

Eredményjelző

Női röplabda A2 osztály, Nyugati csoport, 12. forduló: Karánsebesi CSM – Temesvári CSM 3:0, Temesvári Politehnica – Nagyváradi CSU 3:0, Nagybányai Mara Volei – Brassói Corona II 2:3, a CSU Medicina állt; 13. forduló: Brassói Corona II – Karánsebesi CSM 1:3 (korábban játszották), Temesvári CSM – Temesvári Politehnica 2:3, Nagyváradi CSU – CSU Medicina 1:3, a Nagybányai Mara Volei állt. Elmaradt mérkőzéseken: Brassói Corona II – Temesvári CSM 3:0, Nagybányai Mara Volei – Temesvári Politehnica 2:3 (Temesváron játszották), Nagyváradi CSU – Brassói Corona II 3:0.

Európai focikörkép

* Angol Premier Liga, 26. forduló: Leicester – Brentford 0-4, Southampton – Brighton & Hove Albion 0-4, Aston Villa – Chelsea 2-1, Newcastle United – Nottingham Forest 4-3, Manchester City – Liverpool 0-2, Everton – Manchester United 2-2, Ipswich – Tottenham 1-4, Fulham – Crystal Palace 0-2, Arsenal – West Ham United 0-1, Bournemouth – Wolverhampton 0-1; 27. forduló: Brighton & Hove Albion – Bournemouth 2-1, Nottingham Forest – Arsenal 0-0, Crystal Palace – Aston Villa 4-1, Brentford – Everton 1-1, Wolverhampton – Fulham 1-2, Tottenham – Manchester City 0-1, West Ham United – Leicester 2-0, Manchester United – Ipswich 3-2, Chelsea – Southampton 4-0, Liverpool – Newcastle United 2-0; 29. forduló: Aston Villa – Liverpool 2-2. Az élcsoport: 1. Liverpool 67 pont, 2. Arsenal 54, 3. Nottingham Forest 48.

* Spanyol La Liga, 25. forduló: Athletic Bilbao – Valladolid 7-1, Getafe – Betis 1-2, Sevilla – Mallorca 1-1, Valencia – Atlético Madrid 0-3, Rayo Vallecano – Villarreal 0-1, Real Madrid – Girona 2-0, Real Sociedad – Leganés 3-0, Las Palmas – FC Barcelona 0-2, Celta Vigo – Osasuna 1-0, Alavés – Espanyol 0-1; 26. forduló: Atlético Madrid – Athletic Bilbao 1-0, Betis – Real Madrid 2-1, Osasuna – Valencia 3-3, Leganés – Getafe 1-0, FC Barcelona – Real Sociedad 4-0, Rayo Vallecano – Sevilla 1-1, Mallorca – Alavés 1-1, Valladolid – Las Palmas 1-1, Girona – Celta Vigo 2-2. Az élcsoport: 1. FC Barcelona 57 pont, 2. Atlético Madrid 56, 3. Real Madrid 54.

* Olasz Serie A, 26. forduló: Cagliari – Juventus 0-1, Como – Napoli 2-1, Empoli – Atalanta 0-5, Hellas Verona – Fiorentina 1-0, Inter – Genoa 1-0, Lecce – Udinese 0-1, Parma – Bologna 2-0, AS Roma – Monza 4-0, Torino – AC Milan 2-1, Venezia – Lazio 0-0; 27. forduló: Cagliari – Juventus 0-1, Como – Napoli 2-1, Empoli – Atalanta 0-5, Hellas Verona – Fiorentina 1-0, Inter – Genoa 1-0, Lecce – Udinese 0-1, Parma – Bologna 2-0, AS Roma – Monza 4-0, Torino – AC Milan 2-1, Venezia – Lazio 0-0. Az élcsoport: 1. Inter 58 pont, 2. Napoli 57, 3. Atalanta 55.

* Német Bundesliga, 23. forduló: Holstein Kiel – Bayer Leverkusen 0-2, Hoffenheim – VfB Stuttgart 1-1, Bayern München – Eintracht Frankfurt 4-0, RB Lipcse – Heidenheim 2-2, Freiburg – Werder Bremen 5-0, Mönchengladbach – Augsburg 0-3, Borussia Dortmund – Union Berlin 6-0, Wolfsburg – Bochum 1-1, Mainz – St. Pauli 2-0; 24. forduló: Eintracht Frankfurt – Bayer Leverkusen 1-4, VfB Stuttgart – Bayern München 1-3, St. Pauli – Borussia Dortmund 0-2, Bochum – Hoffenheim 0-1, Augsburg – Freiburg 0-0, Werder Bremen – Wolfsburg 1-2, RB Lipcse – Mainz 1-2, Heidenheim – Mönchengladbach 0-3, Union Berlin – Holstein Kiel 0-1. Az élcsoport: 1. Bayern München 61 pont, 2. Bayer Leverkusen 53, 3. Eintracht Frankfurt 42.

* Francia Ligue 1, 23. forduló: Le Havre – Toulouse 1-4, Lille – AS Monaco 2-1, Nantes – Lens 3-1, St. Etienne – Angers 3-3, Auxerre – Olympique Marseille 3-0, Nice – Montpellier HSC 2-0, Lyon – Paris St. Germain 2-3, Stade Rennes – Reims 1-0, Strasbourg – Brest 0-0; 24. forduló: Paris St. Germain – Lille 4-1, Olympique Marseille – Nantes 2-0, St. Etienne – Nice 1-3, Lens – Le Havre 3-4, Auxerre – Strasbourg 0-1, AS Monaco – Reims 3-0, Angers – Toulouse 0-4, Lyon – Brest 2-1, Montpellier HSC – Stade Rennes 0-4. Az élcsoport: 1. Paris St. Germain 62 pont, 2. Olympique Marseille 49, 3. Nice 46.

Real-siker a madridi derbin, kiütés Eindhovenben

A Real Madrid kedden 2-1-re legyőzte városi riválisát, a vendég Atléticot, miközben az Arsenal Eindhovenben gálázott a labdarúgó Bajnokok Ligája nyolcaddöntőjének első mérkőzésén.

A címvédő és 15 végső diadalával csúcstartó királyi gárdának ez volt az ötszázadik találkozója a legrangosabb európai kupasorozatban. A meccset a második félidő elején a marokkói Brahim Diaz gólja döntötte el.

Az Arsenal tulajdonképpen az egész párharcot lezárta az első, idegenbéli felvonáson, ugyanis 7-1-re verte a holland PSV Eindhoven, amely nem volt egy súlycsoportban az angol csapattal. Az Ágyúsoknál a norvég Martin Ødegaard duplázott.

A harmadik esti összecsapáson a német Borussia Dortmund viszont nem tudott előnyt szerezni hazai pályán a francia Lille ellen, amely veszélyesebben futballozott az esélyesebb ellenfelénél.

A nap első mérkőzésén az Aston Villa 3-1-re győzött a Club

A madridi mérkőzés előtt a Real 48 évesen, hosszú betegség után elhunyt korábbi játékosára, Javier Doradóra emlékeztek a Santiago Bernabeu stadionban

Fotó: Real Madrid C.F.

Brugge vendégeként. Gyors gólváltás után a találkozó hosszú ideig 1-1-re állt, azonban az angolok a hajrában egy öngóllal és egy büntetővel közel kerültek a továbbjutáshoz.

A visszavágókat jövő szerdán rendezik.

Műsoron az FCSB Európa-ligás mérkőzése

Európa-liga, nyolcaddöntő, első mérkőzések:

* 19.45 óra: FCSB (román) – Lyon (francia) (TV: DigiSport 1, Prima Sport 1), Real Sociedad (spanyol) – Manchester United (angol) (DigiSport 2, Prima Sport 2), Fenerbahce (török) – Glasgow Rangers (skót) (DigiSport 3, Prima Sport 3)

* 22.00 óra: AS Roma (olasz) – Athletic Bilbao (spanyol) (DigiSport 2, Prima Sport 2), Ajax (holland) – Eintracht Frankfurt (német) (DigiSport 3, Prima Sport 3)

Eredményjelző

Bajnokok Ligája, nyolcaddöntő, első mérkőzések: Real Madrid (spanyol) – Atlético Madrid (spanyol) 2-1 (1-1), PSV Eindhoven (holland) – Arsenal (angol) 1-7 (1-3), Borussia Dortmund (német) – Lille (francia) 1-1 (1-0), Club Brugge (belga) – Aston Villa (angol) 1-3 (1-1).

Nemzetközi borverseny Balavásáron

A bort és a borászokat ünnepelték

Múlt héten zajlott Balavásáron a már huszonkilencedik nemzetközi szintű borverseny. Közel félezer (hat országból érkező) bormintát vizsgáltak meg a borbírák, majd a szombati díjkiosztó ünnepségen értékelték a tapasztaltakat. Egy adott ponton kérdéses volt az idei verseny megszervezése, de a jövő évi jubileumi esemény előtt is fontos döntéseket kell meghozzanak a szervezők.

Gligor Róbert László

A tavalyinál valamivel kevesebb, de így is közel félezer bormintát elemeztek a borbírák, mielőtt megszületett a döntés a végső sorrendről. Hogy nem volt könnyű dolguk, azt a szoros pontozási eredmény is mutatja, hogy csak egy példát mondjunk: a legalább 88 pontot elért borok csak a felét tették ki az aranyérmert szerzett italoknak.

A rendezvény partnerei a balavásári önkormányzat, a Visit Maros Egyesület és a Székely Gazdaszervezetek Egyesülete voltak, létrejöttét számos magánvállalkozás támogatta.

A szombat délelőtti ünnepséget Jakab Sándor, a Kisküküllő Borrend nagymestere nyitotta meg, beszédében rámutatva, hogy a bor összekapcsol embereket, csoportokat, nemzeteket, így a vidék borászai is több ország borászaival kötöttek barátságot, így ezúttal is több borrend képviseltette magát a balavásári versenyen, egyesek tagjai borbírák is voltak. A szombat délelőtti megnyitón ott sorakozott a küllői borrend tagjai mellett a dicsőszentmártoni Szent Márton Borrend csapata, míg az anyaországból a kecskeméti Mathiász János, a csongrádi Szent Vince, az adonyi Szent Orbán, a csókakői Szent Dónát, a mátészalkai Vörösmarty, a csurgói Csokonai Vitéz Mihály és az Európai Borrend, továbbá a Borbarát Hölgyek Dél-alföldi Társasága és a Vajdaságból a temerini Kertbarátok Köre képviselői is.

A borkészítőket is méltatták

Sagyebó István főszerző üdvözlője után Balavásár község alpolgármestere mutatott rá: a bor lényege az ember, aki dolgozza, termeszt a szőlőt, így ezúttal közel ötszáz borkészítője hozhatta el munkája gyümölcsét. Itt nemcsak okleveleket osztanak, hanem véleményt formálnak, és oktatják a gazdákat, megszeretik velük a bor készítését – mondta Balázs Mihály.

„Ma nemcsak a bort, hanem a mögöttük álló borászokat is ünnepeljük, elismerjük munkájukat, amelynek gyümölcse palackba zárva mesél a vidékről, ahonnan származik, az emberekről, akik fáradhatatlanul dolgoznak a hagyomány és a minőség megőrzéséért” – folytatta a gondolatsort Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke. Bebizonyosodott, hogy a bor nemcsak egy ital, hanem generációkon átívelő örökség, amelyben

szenvédély, tudás és kitartás ötvöződik – emelte ki Péter Ferenc, hozzátéve: az itteni gazdák keze alól kikerülő borok jó minőségűek, bármilyen társaságban, bármilyen asztalra letehető, és ezt a minőségi fejlődést a szakmai zsűri is évről évre visszaigazolja.

Magyarország csíkszeredai főkonzulátusa részéről Beke Mihály első beosztott konzul már nem borversenyőről, hanem valóságos borfesztiválról beszélt felszólalásában, és Goethe szavaival mutatott rá: a bor megmutatja, hogy Isten szeret minket, és szeret boldognak látni. Elismerte: Székelyföldet a pálinka hazájaként ismerik, de Székelyföld borai felveszik már a versenyt a világhírű magyarországi borokkal is. Dr. Sándor Tibor László, Magyarország bukaresti nagykövetségének gazdasági attaséja elismerte az elmúlt huszonkilenc év munkáját, és emlékeztetett: a kezdeti harminchoz képest évek óta félezer borminta versenyzik Balavásáron. Az esemény résztvevőit köszöntötte a hazai mezőgazdasági termelők érdekképviseleti ligája, a LAPAR és a Román Patronátus nevében Maier Cosmin is.

Sikerült visszahozni a vidék hírnevét

Ezt a kijelentést a zsűri elnöke jelentette ki, hozzátéve, hogy fantasztikusan jó borokat kóstolhattak a bírálók. A múlt év magas hőmérsékletei és kevés a csapadék miatt korábban történt a szüret, de magas alkohol- és alacsony savmérték jellemzi a borokat, azok illatgazdagsága, ízvilága fantasztikus – jellemezte a munka eredményét Kunszeri Miklós, a Kiskunhalas Borrend nagymestere. Az idei versenyre 478 bormintát jegyeztettek be Romániából, Magyarországról, Ausztriából, Horvátországból, Szlovákiából, Szerbiából, ebből 366 fehéret, 70 vöröset, 30 rozét és 12 gyümölcsös különlegességet. Ebből 128 (a minták több mint egynegyede) aranyérmert szerzett. Ezek a szőlők és borok, a kialakított infrastruktúra, a megőrzött kultúra jó megélhetést biztosíthat az itteni gazdáknak, termelőknek – állapította meg a zsűri elnöke, aki szerint a Kis-Küküllő menti borok tökéletesen alkalmasak arra, hogy a termelők megélhetését és a fogyasztók örömet szolgálják.

A legmagasabb pontszámot a fehérborok csoportjában a csombordi Savu pincészet tavalyi félszáz Traminer roz bora kapta, a vörösborok között a délvidéki, temerini Varga

Zsúnyi Éva tavalyi száraz Vranac bora, a rozé borok között a kiskőrösi Szentpéteri pincészet tavalyi száraz Néró bora. Különdíjjal jutalmazták a héderfájai Dénes Mihály fehér, száraz tramini borát, valamint a felvidéki Palik pincészet ananászborát, míg Vinyiczai Sándor, a magyarországi Borászati Füzetek szerkesztője egy feltörekvő, innovatív borászatot díjazott, ezt az elismerést a Marosvásárhelyen élő Hegedűs Tivadar vehette át, aki lapunk érdeklődésére elmondta: ez a díj számára az elismerését jelenti annak a munkának, amit az elmúlt években a család abba fektetett, hogy a bor ne csak egy technológiai folyamat eredménye, hanem egy művészet legyen számukra, egyszerre élvezeti cikk és gyógyító anyag is. Különböző ízkombinációkkal kísérleteznek, a család és a barátok közösen döntenek el, hogy egy adott évben milyen borral próbálkozzanak. Nagyon kedvelt a bodzás, az akácos, a citromos-verbénás borok, a disznóvágásos-zsíros étkek kedvelőinek pedig a csombordos borukat tudják ajánlani.

A felvidéki Palik pincészet idén hat aranyérmert, valamint a legjobb gyümölcsbornak járó díjat „seperete be” a versenyen. A zselizi Palik László tulajdonos érdeklődésünkre elmondta: évek óta ismeri a balavásári borversenyt, idén harmadik alkalommal vett részt, és mindannyiszor elégedett volt a verseny színvonalával, a szervezéssel, és jó baráti kapcsolatokat alakított ki itt.

Szemléletváltásra lesz szükség

A balavásári borversenyt a kezdetek óta a Kis-Küküllő Menti Szőlészeti Társulás szervezi, a későbbiekben alakult Kisküküllő Borrenddel együtt. Sagyebó István elnök a Népújságnak elégedetten nyilatkozott az idei rendezvényről, voltak nagyon jó borok, sokat fejlődött a színvonal. A rendezvénynek minden tekintetben megfelelő helyszíne volt a helyi Romantik szálloda és étterem, ahol fogadni tudták a rengeteg bormintát, és ahol a 42 borbíró is megfelelően tudott dolgozni 11 csoportban, de a közel 300 meghívottat is fogadni tudták a szombati ünnepélyes díjkiosztón.

Az elnök azt sem hallgatta el, hogy januárban még kérdéses volt, hogy az idei versenyt meg tudják-e szervezni, de végül összegyűlt a kellő anyagi alap ehhez. Ebben nagy érdeme volt Miklós Gyulának és főképp

Számos kitűnő bor termelőjét díjazták a szervezők

Csegzi Tibornak, és soha ekkora magántámogatást nem kaptak a szervezéshez. A jövő évi verseny szervezése előtt azonban komolyan meg kell fontolnunk, hogy a mennyiségre vagy a minőségre figyelnek-e, hiszen a szervezési költségek nagyon megnöttek, így talán érdemes a minőségre koncentrálni korlátozottabb részvétellel, ugyanis nagyságban már nem sokat tud nőni a verseny. A borbírák közé is próbálnak egyre több hazai személyt is bevonni, de ennek pozitív és negatív vetületei is vannak. Szemléletváltásra van szükség – vonta le a jövőre szóló következtetést az elnök.

Hazai és külföldi borrendek képviselői tette rangosabbá a múlt szombati ünnepi díjkiosztót

MAROS MEGYEI TANÁCS

Közlemény nyilvános konzultáció megnyitásáról

2025. március 4-én a Maros Megyei Tanács megnyitotta a következő normatív jellegű okirattervezetre vonatkozó nyilvános konzultációs eljárást: **Az Aqua Invest Mureș Községi Fejlesztési Társulás 2024-2030-as időszakra szóló ivóvízellátási és kanalizálási szolgáltatási stratégiájának jóváhagyását illető határozattervezet.**

A normatív jellegű okirattervezethez tartozó dokumentáció tartalmazza:

- A javasolt normatív jellegű okirat elfogadása szükségességének jóváhagyási beszámolóját;
- A gazdasági igazgatóság szakjelentését;
- A jogügyi szolgálat jelentését;
- A határozattervezet mellékletét.

A dokumentáció elemezhető:

- az intézmény internetes oldalán, a www.cjmures.ro címen, a Normatív jellegű határozattervezetek címszónál;
- az intézmény székhelyén: Marosvásárhely, Győzelem tér 1. sz., 1-es iroda;
- az okirattervezet másolata az intézmény iktatójába elküldött kérés alapján hozzáférhető.

A nyilvános konzultáció tárgyát képző okirattervezetre vonatkozó ajánlás értékű javaslatokat, indítványokat és véleményeket 2025. március 17-ig lehet benyújtani:

- az intézmény honlapján elérhető online űrlapon, amely a „Relații și informații publice - Guvernare transparentă, deschisă și participativă, standardizare, armonizare, dialog îmbunătățit” rovatban található, a **F.PS.19.07 - Formular pentru colectarea de propuneri** néven;

- elektronikus formátumú üzeneként a következő címre: cjmures@cjmures.ro;

- postai úton, cím: Marosvásárhely, Győzelem tér 1. szám, 540026;

- az intézmény székhelyén: Marosvásárhely, Győzelem tér 1. szám, 8-16 óra között.

A benyújtott javaslaton a következő megjegyzést kell feltüntetni: **„Az Aqua Invest Mureș Községi Fejlesztési Társulás 2024-2030-as időszakra szóló ivóvízellátási és kanalizálási szolgáltatási stratégiájának jóváhagyását illető határozattervezet”.**

A javaslatokat közzéteszik az intézmény honlapján, a Normatív jellegű határozattervezetek (**Proiecte de hotărâri cu caracter normativ**) címszónál.

Az írásban megfogalmazott és elküldött javaslatoknak az elutasítását írásban megindokolják.

Az érdeklődők számára lehetőség van gyűlés szervezésére is, amelyen a jogszabálytervezetről nyilvános vitát lehet folytatni, ha ezt egy törvényesen létrehozott egyesület vagy más közhatalos írásban kéri 2025. március 17-ig.

További információkért az önök rendelkezésére állunk a következő elérhetőségeken: telefon: 0265/263-211, 1271-es belső, e-mail: urzica.cecilia@cjmures.ro, kapcsolattartó: Cecilia Urzică.

Péter Ferenc
ELNÖK

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

MAGÁNCÉG ÁLTALÁNOS ORVOSI ASSZISZTENST alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon lehet 8-16 óra között: 0265/211-127, 0771-260-685. (sz-I)

A THEREZIA KFT. pénzügyi, banki és jogi feladatok elvégzésére munkatársat keres. Kérjük, önéletrajzát juttassa el a therezia@therezia.ro e-mail-címre. Érdeklődni a 0749-228-435-ös telefonszámon lehet. (-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

KÜLÖNFÉLÉK

FAMETSZÉST, permetezést, faültetést, fakivágást, faelhordást vállalunk. Tel. 0774-574-527. (24904)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST vállalok. Tel. 0741-699-761. (24243)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk

UNGVÁRI MÁRIÁRA

halálának kilencedik évfordulóján. Emlékét szívünkben mindörökké megőrizzük.

Szerettei. (25249-I)

Eladási közlemény

A Maros Megyei Pénzügyi Hivatal adóbehajtó osztálya az intézmény Marosvásárhely, Dózsa György út 1-3. szám alatti székhelyén **március 19-én 11 órától** árverést tart az adós cégek javainak eladására a költségvetési tartozások törlesztése érdekében:

• **SUNSHINE PROIECT DCL KFT.** – adószám: 40327827:

– Pramac áramfejlesztő, WX6200, 2021-es, leltári száma: DJ2021013999, kikiáltási ár: 1.009 lej + héra; Honda áramfejlesztő, 2023-as, leltári száma: S0475319, kikiáltási ár: 1.359 lej + héra; MAI Lumag VS 805S döngölő, 2023-as, kikiáltási ár: 1.727 lej + héra; Forner HCU 300 Mini hegesztőkészülék, 2023-as, kikiáltási ár: 2.654 lej + héra; WAKR NEUSON BFS940 aszfaltmaró, 2022-es, leltári száma: 42054461, kikiáltási ár: 3.549 lej + héra; WAKR NEUSON BFS 1345/2022 aszfaltmaró, leltári száma: SN42053743, kikiáltási ár: 4.021 lej + héra; hidraulikus kalapács, box tipe L 53, kikiáltási ár: 4.208 lej + héra; MAI Waker Neuson BS60 döngölő, 2023-as, leltári száma: 5100030606, kikiáltási ár: 4.989 lej + héra; metallizált szürke, 2006-os Ford Transit mikrobusz, 283.771 km-ben, dízel, 63 kW, 2198 köbcentis, alvázszáma: WF0SXXTTF6P44432, a motor szériaszáma: 6P44432, rendszáma MS-17-ZVO, kikiáltási ár: 13.668 lej + héra; szürke Renault Master billenős teherautó, 278.660 km-ben, 2005-ös, dízel, 2953 köbcentis, alvázszáma: VF154ANA132357417, rendszáma MS-35-SUN, kikiáltási ára: 24.106 lej + héra (negyedik árverés);

– 2008-as szürke, dízel, 90 LE, 1762 köbcentis Ford Tourneo Connect négyajtós minibusz, 250.000 km-ben, alvázszáma WF0GXXTTPG-8G03031, rendszáma MS-95-SUN, kikiáltási ára 11.929 lej + héra; (második árverés).

• **NOVA NEC ONLINE KFT.**, adószáma: 43236464:

– Opel Corsa C személygépkocsi, fekete, ötajtós, öt férőhelyes, benzines, alvázszáma: W0L0XCF0824087945, a motor szériaszáma: 19U88917, CIV P352618, mechanikai szériaszáma: 024550813, 2002-es, rendszáma MS-18-NEC, kikiáltási ára: 1.244 lej + héra (negyedik árverés).

• **STAROXSEB KFT.**, adószáma: 36516488:

– 2012-es Ford Focus DYB 5DAA személygépkocsi, 1560 köbcentis, dízel, alvázszáma: WF0LXXGCBLC39029, rendszáma MS-05-ENA, kikiáltási ára 8.460 lej (héamentes); 2013-as Ford DYB T3DBIL, 1560 köbcentis, alvázszáma WR0LXXGCBLD07658, 538.378 km-ben, rendszáma MS-09-MOV, kikiáltási ára 9.953 lej (héamentes).

• **SEBYLUC CITY COMFORT KFT.**, adószáma: 41381220:

– 2008-as dízel Ford Fusion személygépkocsi, alvázszáma WF0UXXGAJU8B54572, 50 kW, 1399 köbcentis, rendszáma MS-24-DYA, kikiáltási ára 6.470 lej (héamentes).

Közlemény

Március 18-án 10 órai kezdettel a Szovátai Pénzügyi Osztály székhelyén – Szováta, Fő út 159. szám, Maros megye – árverésen értékesítik az alábbi ingó és ingatlan javakat a költségvetéssel szembeni tartozás behajtása céljából:

GÁBOR ISTVÁN: 1996-os Audi A4 személygépkocsi, rendszáma MS-74-DVD, alvázszáma WAUZZZ8DZTA269724, CIV-száma H831952, Nyárádremete 622. szám, kikiáltási ár: 1.470 lej, héamentes;

CONINDAGRES KFT.: 2008-as Hyundai 130FD FSP61, rendszáma MS-10-LJA, alvázszáma KMHDB81DP8U010339, CIV-száma G738048, Szováta, Eminescu utca, kikiáltási ár: 9.5180 lej + 19% héra;

KALY FAMILY ENJOY KFT.: 2006-os Ford Fiesta TD személygépkocsi, rendszáma MS-19-MKJ, alvázszáma WF0CXXGAJJC6T80226, Szováta, Tavasz utca 26., Maros megye, kikiáltási ár: 4.544 lej + 19% héra.

A vásárlásban érdekelt az árverés előtti napig mutassák be a következő iratokat: vásárlási ajánlatot, a kikiáltási ár 10%-át kitevő részvételi díj kifizetését igazoló iratot vagy banki garancialevelet erről (az összeget a Szovátai Kincstárhoz kell befizetni, címzett a Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal, Szovátai Pénzügyi Osztály, IBAN-számla: RO06TREZ482506701XXXXXX, adószám 4322670), az ajánlattevőt képviselő személy meghatalmazását, a román jogi személyeknek a Cégbíróság által kibocsátott cégbejegyzési okirat másolatát, a külföldi jogi személyeknek a cégbejegyzési okirat román nyelvű fordítását, a romániai magánszemélyeknek a személyazonossági igazolvány másolatát, a külföldi magánszemélyeknek a személyi igazolvány vagy az útlevél másolatát, valamint saját felelősségre tett nyilatkozatot arról, hogy az ajánlattevő nem az adós cég közvetítője.

Közlemény ingóság eladásáról

Március 20-án 11 órakor a Marosludasi Adó- és Pénzügyi Osztály székhelyén – Marosludas, Köztársaság utca 25. szám – nyilvános árverésen értékesítik az alábbi adós tulajdonát képező ingóságot a költségvetéssel szembeni tartozás behajtása céljából:

LUCA BEST CONSTR KFT., Mezősályi 517/B, adószám: 42376818, Maros megye:

– 2012-es szürke Audi A6 személygépkocsi, öt férőhelyes, dízel, 347.093 km-ben, 180 kW, 2967 köbcentis, alvázszáma WAUZZZ4G9CN027999, nincs motorszériaszám, rendszáma MS-02-CDO, euro 5-ös, kézi kapcsolós, erősen elhasznált állapotban, bal kormányos, négykerék-meghajtású, CIV-szám: P349810. A kikiáltási ár 41.312 lej. Különleges ismertetőjegyei nincsenek. A kikiáltási ár a becsérték, nem tartalmazza a héát, első árverés. Az ingóság nincs megterhelve.

A vásárlásban érdekeltet felkérjük, hogy legalább egy nappal az árverés előtt mutassák be a következő iratokat:

– vásárlási ajánlat

– a részvételi díj kifizetését igazoló irat vagy garancialevél – a részvételi garancia a kikiáltási ár 10%-a, és a Marosludasi Kincstárban nyitott RO68TREZ480506701XXXXXX számlára kell befizetni; címzett a Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal (adószám: 4322637)

– az ajánlattevőt képviselő személy meghatalmazása

– román jogi személyek esetében a Cégbíróság által kibocsátott cégbejegyzési okirat másolata

– külföldi jogi személyek esetén a cégbejegyzési okirat román nyelvű fordítása

– román magánszemélyeknek a személyazonossági igazolvány másolata

– külföldi magánszemélyeknek a személyazonossági/útlevél másolata

– saját felelősségre tett nyilatkozat arról, hogy az ajánlattevő nem az adós cég közvetítője.

A vásárló köteles betartani az olyan sajátos törvényeket, mint a környezetvédelmi és örökségvédelmi, valamint egyéb hasonló jogszabályok. Bővebb tájékoztatás a 0265/411-321-es telefonszámon, 113-as mellék.

DORA OPTICS

Teljes körű ellátás
az egész családnak!

Szemészet	Gasztroenterológia
Kardiológia	Fül-orr-gégészet
Érsebészet	Tüdőgyógyászat
Plasztikai sebészet	

CONSELIUS JUDEȚULUI MUREȘ MAROS MEGYEI TANÁCS

LÁTHATATLAN ÜNNEPEK

Rendező koreográfus:
LŐRINCZ HORTENZIA

MÁRCIUS 7., 19:00/Bemutató
MÁRCIUS 8., 19:00
MAROS MŰVÉSZEGYÜTTES ELŐADÓTERME
Jegyek: bilete.visitmures.com vagy 0757 059 594

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Patricia Gucci
Gucci - Egy sikeres dinasztia története

Leiner Laura
40 nyári nap

Keresse fel kávézónkat a vásárhelyi könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Kultúrcsepp
CSÜTÖRTÖK 21⁰⁰

ETV ERDÉLY TV

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	- 118-932	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-500-929
- információ	- 118-800	- vidék	- 0265/929
- általános		• Delgaz Grid	- 0265/200-928
• Központosított ügyelet			- 0800/800 928
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,		• Aquaserv:	
Csendőrség, Mentőállomás):	112	- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
• Rendőrség	- 0265/202-305	- közönségszolgálat	- 0265/208-888
• SMURD (betegekkel		- központ	- 0265/208-800
kapcsolatos információk)	- 0265/210-110		- 08008 208-888
• Sürgősségi szolgálat:		• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 021-9551
- gyermekeknek	- 0265/210-177	• Vasútállomás	- 0265/236-284
Marosvásárhelyi		• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	(0-24 óra), professzionális balzsamozás
Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,			- 0744-282-710
otthongondozó szolgálat,		• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	
8-16 óra között:	- 0736-883-110	koporsók,	- 0265/263-865
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	kellékek,	- 0745-606-215
	- 0265/312 436	koszorúk	- 0745-606-269
	- 0265/250-120	és halottszállítás	- 0758-047-604
	- 0265/263 351	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351		- 0265/262-907
• Dora Optics	- 0733-553-976		
• Dora Medicals	- 0265/212-971		
• Radiológia, echográfia			
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446		
• Prefektúra	- 0265/266-801		
• DIGI	- 0365/400-401		
	- 0365/400-404		
- Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.**
- Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.**

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060